

Stran 4

Minister napovedal izvedbo dveh projektov

Minister za okolje in prostor Andrej Vizjak je na srečanju z županom Cerknega Gašperjem Uršičem izpostavil dokončanje poplavne varnosti Cerknega in sanacijo plazu ter obljubil tudi državna sredstva.

Stran 8

V pripravi strategija razvoja občine

Z dokumentom, ki nastaja v sodelovanju z Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo, želi občina pridobiti dokument, ki bo imel celovit in povezujoč pogled na razvoj občine do leta 2030.

Strani 6 in 7

Intervju z mag. Jožico Lazar, direktorico Idrijsko-Cerkljanske razvojne agencije

»Naša agencija je majhna, ampak znanja in izkušenj imamo res veliko. Smo zanesljiv in dober partner, tako da verjamem, da bomo uspešni tudi v prihodnje.«

CERKLJANSKE NOVICE

ČASOPIS OBČINE CERKNO • LETNIK 8 • ŠT. 25 • OKTOBER 2021 • www.cerkno.si

Foto: Gregor Kacin

Z digitalizacijo kulturne dediščine do obogatitve turistične ponudbe v Cerknem. Na fotografiji: predstavitev digitalizirane projekcije arheološkega najdišča Divje babe v Šebreljah.

Spoštovane bralke, dragi bralci!

Prvega oktobra je Občina Cerkno praznovala občinski praznik. Na osrednji slovesnosti so obiskovalcem predstavili digitalizirano projekcijo arheološkega najdišča Divje babe v Šebreljah, ki so jo premierno pripravili nekaj dni pred tem. Na digitalizacijo, katere dodana vrednost je predstavitev turističnih znamenitosti tudi gibalno oviranim, skupaj s cerkvijo sv. Ivana v Šebreljah čaka tudi domačija Franceta Bevka. Bevku smo se poklonili z novim nizom dogodkov v sklopu Bevkovih dnevov 2021, ki se zaključujejo v teh dneh. V Cerkljanskem muzeju je še do 17. oktobra na ogled razstava članov Likovne sekcije DU Cerkno z naslovom Tihožitje in makro.

Preteklost in sedanjost tudi na tak način, z druženji (v novi realnosti ob izpolnjevanju pogoja PCT) in poustvarjanjem, sklepata zaveznitvo s prihodnostjo. Da bi preteklost znali ceniti in razumeti, za vsak dan v sedanjosti in negotovi prihodnosti pa znali biti hvaležni, so želje tokratnih snovalcev Cerkljanskih novic.

Mirne dneve in prijetno prebiranje jesenske številke želimo.

Uredništvo

Stran 3

Kaj nam je prineslo novo šolsko leto

O šolskem letu 2021/2022 v Vrtcu Peter Klepec pri OŠ Cerkno, v katerem je letos v proces predšolske vzgoje vključenih 178 otrok, piše pomočnica ravnateljice OŠ Cerkno za vrtec Mojca Sedej Selak.

Stran 5

Opremljanje izhodiščnih turističnih točk na Cerkljanskem

Za lepša, prijetnejša doživetja in nepozaben obisk naravnih in kulturnih znamenitosti Cerkljanske so v Občini Cerkno začeli z urejanjem najbolj priljubljenih in obiskanih izhodiščnih točk, ki bo zajemalo postavitev urbane opreme.

Stran 12

Bevkovi dnevi 2021

V teh dneh se zaključuje niz dogodkov pod skupnim imenom Bevkovi dnevi 2021, ki sovpadajo z Dnevi evropske kulturne dediščine.

Stran 11

Digitalizirali Divje babe

LTO Laugar Cerkno je 27. septembra, na svetovni dan turizma, širši javnosti predstavil digitalizacijo jame Divje babe, ki slovi po najdbi najstarejšega glasbila na svetu – neandertalčevi piščali.

Stran 15

OK Azimut

Po poletnem predahu so se člani kluba odlično odrezali na prvenstvu JV Evrope in svetovnem šolskem tekmovanju v orientacijskem teku.

Stran 9

Nov Sparov supermarket v Cerknem

Prebivalci Cerknega in okoliških krajev so z novim supermarketom, odprtim avgusta, dobili trgovino, ki sledi sodobnim nakupovalnim standardom.

Stran 10

Mobilna enota Dora ponovno v Idriji

Po dveh letih se je v Idrijo vrnila mobilna enota DORA s storitvijo presejalne mamografije, s katero želijo zmanjšati umrljivost žensk zaradi raka dojke v Sloveniji.

CERKLJANSKE NOVICE

Izdajatelj: Občina Cerkno,

Bevkova ulica 9, 5282 Cerkno

T: 05 37 34 640

E: info@cerkljanskenovice.si

www.cerkno.si

Odgovorna oseba: Gašper Uršič, župan

Občine Cerkno

Uredniška zasnova: Damjana Peternelj

Jezikovni pregled: Urša Ambrožič

Grafično oblikovanje: Bojan Tavčar

Tisk: GR Grafika, d. o. o.

Naklada: 1.700 izvodov

Časopis je brezplačen.

Spoštovani občanke in občani, svetnice in svetniki,

Občina Cerklje je na prvi oktobrski dan praznovala občinski praznik v spomin na rojstvo znamenitega matematika dr. Franca Močnika ter ustanovitev Vojkove brigade 26. septembra 1943 v Cerklju.

V letošnjem letu po sklepu občinskega sveta ne podeljujemo Bevkovih nagrad in priznanj. Na mestu pa je zahvala vsem, ki pomagata pospeševati razvojni cikel Cerkljanske. Zato se vsem še enkrat zahvaljujem za vaš prispevek in se nadejam še boljšega skupnega sodelovanja v prihodnosti.

Naš skupni cilj je čim kakovostnejše življenje tukajšnjih ljudi, mladih in starih, zato Občina Cerklje vse sile usmerja v projekte, ki bodo omogočali napredek naše skupnosti. V sklopu evropskega tedna mobilnosti smo izvedli več aktivnosti, ki spodbujajo trajnostno mobilnost – pešačenje ter kolesarjenje v službo. S pomočjo spletnih anket vzporedno zbiramo predloge občanov in občanov za ureditev središča naselja Cerklje, kjer je cilj vzpostavitev skupnih javnih površin, umirjanje motornega prometa in odpiranje prostora za pešce. Ker pa je zdravstvena situacija zadnjih dveh let pospešila umikanje posameznih storitev iz manjših krajev, s pomočjo vprašalnika zbiramo tudi predloge za rešitev manjka na področju bančnih storitev.

V povezavi z vsem naštetim z lokalno Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo pripravljamo Strategijo Občine Cerklje 2031, v kateri bomo z upoštevanjem vaših predlogov sooblikovali prihodnost občine. V ustanavljanju je stanovanjska zadruga, ki bo omogočila gradnjo devetih stanovanj na območju Stare policije, v naslednjem letu se pričena investicija v stari gasilski dom, za katerega smo upravičeni do cca. 280.000 EUR sredstev za popotresno sanacijo. V njem so predvidene vsebine s področja turizma.

Nadaljujemo s projektom selitve glavne avtobusne postaje iz centra na obvoznico, ki bo omogočil umirjanje prometa v središču in tudi v okolici osnovne šole ter vrtca. V sklopu projekta poteka usklajevanje za sofinanciranje na nivoju Direkcije za infrastrukturo.

Za gostinsko-sprejemni del objekta v Pasicah bomo nadgradili projektno dokumentacijo za tri različne faze investicijskega dela na tem območju, in sicer: rekonstrukcija objekta, dograditev obstoječega objekta z novimi vsebinami ter ureditev parkirišč. Pripravljamo dokumentacijo za prihajajoče razpise, s čimer bi omogočili delno sofinanciranje rekonstrukcije.

Veseli me, da smo z digitalizirano enoto nepremične kulturne dediščine doživljati arheološkega najdišča Divje babe približali vsem obiskovalcem. V sklopu urejanja vstopnih turističnih točk smo dve lokaciji (AP Divje babe, Vrh ravni) opremili s t. i. dehidracijskimi WC-ji, ki na okolje nimajo negativnega vpliva. S projektom Krepitev skupnosti zagotavljamo dodatno učno pomoč otrokom, glede na predloge za dvig kakovosti življenja mladih družin je v načrtu tudi telovadba za najmlajše. Veseli me, da je v letu odličnih nastopov slovenskih košarkarjev zrasla tudi pobuda domačega košarkarskega kluba, da se na javnem igrišču ponovno postavijo košarkarski koši, ki bodo mladim s celotne Cerkljanske kmalu spet omogočili moštvene igre. Istočasno smo poskrbeli tudi za obnovo tal obstoječih telovadnic v osnovni šoli.

Naj bo odprtje nove trgovine le eden od znakov prebujanja. Hvala vsem za predloge, kako izboljšati življenje, in še enkrat čestitke ob prazniku.

Župan Občine Cerklje Gašper Uršič

Selitev ZP Cerklje pod vprašajem?

Svetniki so na 27. redni seji sredi julija med drugim po večmesečnem odlaganju potrdili zvišanje cen komunalnih storitev ter se seznanili z nasprotovanjem skupine cerkljanskih podjetnikov, ki se ne strinjajo s selitvijo Zdravstvene postaje (ZP) Cerklje na območje stare Ete.

V času javne razgrnitve prostorskega akta so za območje stare Ete na občino prejeli več kot deset pripomb, med njimi eno s strani lastnikov prostorov v stari Eti. V njihovem imenu jo je podala Odvetniška družba Kerčmar. Lastniki se s selitvijo zdravstvene postaje v staro poslovno stavbo podjetja Eta ne strinjajo, saj trdijo, da bi jim ob selitvi poslabšali pogoje in zmanjšali vrednost nepremičnin. Med razlogi navajajo: omejevanje obstoječega območja proizvodnih dejavnosti z drugimi posegi v prostor, poseganje v pridobljene pravice lastnikov zaradi spreminjanja namenske rabe območja stare poslovne stavbe, neustrezno lokacijo selitve zdravstvene postaje z vidika veljavnih smernic urejanja prostora, mnenj, veljavnih predpisov ter temeljnih načel prostorskega načrtovanja ter nasprotovanje zahtevam po zagotavljanju ustrezne ravni hrupa. Predstavniki občinske uprave so se s podjetniki sestali in poskušali pripombe v največji možni meri upoštevati, a s postopkom glede sprememb občinskega prostorskega načrta bodo nadaljevali, saj menijo, da je selitev zdravstvene postaje nujna.

V sklopu že drugega letošnjega rebalansa so svetniki zagotovili sredstva v višini 50.000 evrov, in sicer za namen delnega odplačila dolga idrijski komunali, ki se ga je zaradi neustreznega prilagajanja cen v zadnjih letih v celoti nabralo za skoraj 150.000 evrov. Slabih 100.000 evrov bodo v naslednjih petih letih poplačali občani z višjimi zneski na položnicah (višje cene storitev veljajo od 1. avgusta), kar so svetniki potrdili z dvigom rok ob sprejemu Elaborata o oblikovanju cen izvajanja storitev ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Cerklje. Sprejeli so tudi sklep, da Občina Cerklje vstopi v bodočo Stanovanjsko zadrugo Cerklje, katere cilj bo izgradnja stanovanjskega bloka z devetimi stanovanji na območju Stare policije, kot soustanovitelj – član. S tem si bo v novozgrajenem stanovanjskem bloku zagotovila vsaj eno bivalno enoto od skupno devetih. Razpravljali so tudi o sistimizaciji delovnih mest v Vrtcu Peter Klepec pri OŠ Cerklje ter podali soglasje za najem likvidnostnega posojila LTO Laufar Cerklje. (D. P.) 🌱

Kaj nam je prineslo novo šolsko leto

Mojca Sedej Selak, pomočnica ravnateljca za vrtec

V šolskem letu 2021/22 Vrtec Peter Klepec pri OŠ Cerkno omogoča predšolsko vzgojo za 178 otrok.

Trenutno sta na voljo še dve prosti mesti, eno v prvem (1–3 let) in eno v drugem starostnem obdobju (3–6 let). Vsekakor je največja novost letošnjega leta s področja plačila oskrbnin. Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva otroka, so plačila za mlajšega otroka oproščeni. Starši so oproščeni plačila za vrtec tudi za tretjega in vsakega nadaljnjega otroka iz iste družine, ne glede na to, ali je v vrtec vključen hkrati s svojim sorojencem. Kljub dobri novici pa se v vrtcu tudi letos srečujemo z dnevno spreminjajočimi se pravili in uredbami, ki nam zelo otežujejo delo. Že v začetku meseca avgusta smo novo šolsko leto vsi pričakovali z majhnim cmokom v grlu in se spraševali, kakšne uredbe in pravila nam bo prineslo letos. Kljub napovedim s strani pristojnih, da bomo vsi pripravljeni,

se to ni uresničilo. Vrtci smo navodila za svoje delovanje ponovno dobili tik pred zdajci, nekatera pa celo šele po začetku šolskega leta. Verjamem, da smo do sedaj verjetno že vsi spoznali, da naš vsakdan ni več tak kot nekoč, predvidljiv in načrtovan. Ravno nasprotno. Dnevno se družba srečuje z novimi pravili, ki nas omejujejo in usmerjajo in se velikokrat zdijo nesmiselna. V vrtčevskem okolju je teh pravil še toliko več, oziroma so še strožja. V največji možni meri se trudimo, da bi spoštovali vse novo sprejete ukrepe na čim bolj prijazen način otrokom in staršem, zato vse starše in druge obiskovalce naprošamo za strpnost. Kljub trenutni zdravstveni situaciji vrtec izvaja svoj program v polnem obsegu, vključno z interesnimi dejavnostmi, seveda z upoštevanjem določenih priporočil

Foto: arhiv Vrtca Peter Klepec

Vrtec letos obiskuje 178 otrok, na voljo sta še dve prosti mesti.

in usmeritev NIJZ in MIZŠ. Tako kot preneka druga je tudi naše okolje stičišče različnih mnenj in pogledov na trenutno situacijo v povezavi s covidom-19, zato je še bolj pomembno, da ob obisku vrtca vsi spoštujemo osnovne zaščitne ukrepe, kot so

razkuževanje rok in nošnja zaščitnih mask, saj na tak način spoštujemo tudi drug drugega. 🌱

IMATE VPRAŠANJA S PODROČJA PODJETNIŠTVA?

BREZPLAČNO SVETOVANJE TUDI V CERKNEM

**VSAK TOREK
OD 8.00 - 15.00**

Večnamenski center Cerkno (VCC),
Bevkova 22, Cerkno

OSNOVNO SVETOVANJE ZA MSP IN POTENCIALNE
PODJETNIKE Z NASLEDNJIH PODROČIJ:

- priprave poslovnih načrtov
- marketinga
- vodenja podjetij
- gospodarskega in statusnega prava
- državnih spodbud in drugih področij, povezanih s podjetništvom

ZA OSEBNO SVETOVANJE SE LAHKO NAROČITE NA:

EMAIL: tina.lisac@icra.si

TEL.: 040 315 335

Projekt je sofinanciran s pomočjo Evropskega sklada za regionalni razvoj, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo ter SPIRIT Slovenija, javna agencija.

PrimoKIZ – situacijska analiza

V Občini Cerkno smo v sklopu iniciative PrimoKIZ pripravili situacijsko analizo, katere namen je prikazati trenutno stanje celostne podpore družinam z otroki do 7. leta starosti. V prvem delu smo predstavili splošne podatke o Občini Cerkno oziroma trenutno stanje (geografske in demografske značilnosti ter dokumente, načrte in zakone na področju predšolske vzgoje), v drugem delu pa so predstavljeni konkretni rezultati, ki smo jih dobili s pomočjo ankete in s fokusno skupino za starše. V anketni vprašalnik so bili vključeni strokovnjaki, otroci, starši, svetniki in predsedniki krajevnih skupnosti, narejen pa je bil tudi intervju z županom. Na ta način smo ugotovili, da je v občini trenutno največ programov s področja izobraževanja, manjkajo pa programi s področja zdravstva in socialnega varstva. Občinskim svetnikom in predsednikom krajevnih skupnosti se sicer zdi podpora družinam z majhnimi otroki zelo pomembna, vendar pa so slabo seznanjeni s tem, kakšen delež sredstev je temu namenjen. Različne ciljne skupine (starši, svetniki, predsedniki krajevnih skupnosti in otroci) so izpostavile naslednje programe, aktivnosti in investicije, ki bi jih želele na področju celostne podpore družinam z otroki do 7. leta starosti, in sicer: zaprtje središča mesta za promet, ureditev igralnih površin in zunanjih površin za otroke, ureditev sprehajalnih in kolesarskih poti, pomoč pri reševanju stanovanjske problematike in podobno. Na podlagi rezultatov ankete bomo v prihodnje pripravili strategijo »Družinam z mlajšimi otroki prijazna občina«. (Občina Cerkno) 🌱

Krepitev skupnosti
Za skupno dobro

PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Minister v Cerknem napovedal izvedbo dveh projektov

Občina Cerkno

V sklopu regijskega obiska vlade na Goriškem sta se v začetku septembra v Cerknem mudila minister za okolje in prostor Andrej Vizjak ter državni sekretar na kmetijskem ministrstvu Anton Harej.

Vizjak se je z županom Gašperjem Uršičem srečal na Turistični kmetiji Želinc. Izpostavil je dokončanje poplavne varnosti centra Cerknega. »Ta projekt je umeščen v nabor projektov, ki jih bomo financirali preko Direkcije RS za vode iz načrta za okrevanje in odpornost,« je pojasnil in dodal, da je projekt že umeščen na seznam in

izjemno veseli, da bosta vsaj dva projekta umeščena v t. i. seznam pokovidnih ukrepov. Pričakujemo veliko, dejstvo je, da je želja tudi v vseh drugih občinah veliko, zato moramo razumeti tudi državo, da se vsega naenkrat ne bo dalo. S pametnimi koraki v pravo smer pa bomo lahko skupaj dosegli željeno,« je prepričan župan.

zadnjih dveh letih. Kmetje, ki so zbrali 140 podpisov oškodovancev in podpornikov, so že v začetku avgusta na ministrstvo poslali dopis, v katerem so opozorili, da predvsem jelenjad uničuje travno rušo in podrast v gozdovih, na kmetijskih površinah pa škodo povzročajo divji prašiči. Opozorili so na malomarno odpravo škod in pozvali k plačilu. Povečevanje škod presega tudi finančne zmožnosti lovcev oz. upravljavcev lovišč, ki so zadolženi za preprečevanje škod in izplačila. Ugotavljajo namreč, da kljub preseženim lovskim planom pri zmanjševanju staleža divjadi ni pravega učinka. Zato so odločevalce pozvali k pospešenemu ukrepanju in zahtevali zmanjšanje staleža divjadi na raven, da se škode na kmetijskih površinah ne bodo več pojavljale.

Na ministrstvu se zavedajo resnosti težave, je na srečanju zagotovil Harej: »Lovske družine so naredile domačo nalogo in do trikrat povečale dovoljen izlov glede na trenutno stanje. Povečan izlov je edini ukrep, zato je pomembno, da lastniki do časa javljajo škode, da lahko lovске družine pravočasno odreagirajo.« Čim večji odstrel divjih prašičev država spodbuja tudi z denarnim nadomestilom, in sicer 100 evrov za žival ženskega in 50 evrov za žival moškega spola. Vse tri lovске družine z lovišči na območju cerkljanske občine – Jelenk, Porezen in Otavnik so načrt odvzema divjih prašičev že presegle, vendar

to v nekaterih primerih pomeni le eno žival več na lovišče.

»Poslušali smo se, slišali tudi, razumemo tako lastnike travnikov, pašnikov kot lovce.

Škoda, ki jo na kmetijskih zemljiščih povzročajo divji prašiči, je zadnji dve leti precejšnja.

Prosil sem jih, da se večkrat dobijo na takih sestankih in se uskladijo ter pravilno odzovejo na situacije,« je povzel Harej in opozoril, da se letos s to težavo soočajo po vsej državi.

»Populacijo konfliktnih divjih živali je treba uravnati na mejo, da bodo škode sprejemljive za kmetovalce in za širšo skupnost. Torej, da ne bo ogrožen obstoj vrst in da kmetje ne bodo imeli enormnih škod. V naši družini smo letos izvedli že 1000 ur, ki pripomorejo k zmanjševanju škode zaradi divjih živali,« pa je povedal Radoš Burnik, starešina Lovske družine Jelenk. Lovci tudi sicer opozarjajo, naj kmetje redno skrbijo za to, da do škode ne bi prišlo. Priporočajo, da pašnike primerno ogradijo in označijo. Če do škode pride, jo je treba v treh dneh od dne, ko je bila opažena, na ustreznem obrazcu prijaviti pristojni lovski družini. Lovci so škodo dolžni oceniti v osmih dneh in jo sanirati oziroma plačati odškodnino.

Na sektorju za lovstvo pri kmetijskem ministrstvu so kmetom sicer svetovali, naj kmetijske površine zaščitijo, pri čemer jim lahko pomaga upravljavec lovišča s svojimi nasveti in odvzemom, torej odstrelom, ter tudi z zaščito posameznih površin. Z odgovorom cerkljanski kmetje niso bili zadovoljni. Trdijo, da je nemogoče ograditi vsa kmetijska zemljišča, saj je to težko izvedljivo tudi s stroškovnega in okoljskega vidika. Poudarjajo, da nastaja resna gospodarska škoda, prihaja do pomanjkanja krme za zimo, posledično na nekaterih kmetijah do zmanjšanja staleža živali. Zaradi neprimernih agrotehničnih ukrepov pri sanaciji ruše se dogaja degradacija, zaraščajo se kmetijske površine, kar vse vodi v opuščanje obdelave in propadanje kulturne krajine. 🌱

Minister Andrej Vizjak (levo) se je z županom Cerknega Gašperjem Uršičem srečal na Želinu.

da v naslednjih letih pričakujejo izvedbo. Načrtujejo tudi pomoč pri sanaciji skalnega podora na cesti Otalež–Jazne. »Ocenjene so že vrednosti za sanacijo plazov, projekt za izvedbo je že narejen in se ga bo v prihodnjem letu začelo izvajati. Gre za približno 200.000 evrov,« je napovedal minister. Glede financiranja ukrepov protipoplavne zaščite je povedal, da »še ni dokončnih števil in bomo upoštevali želje občine, da so vse te ureditve lahko večnamenske, kar pomeni, da lahko občina pridobi določene javne prostore za obogatitev družbenega življenja in podobno«. Izpostavil je še, da je stik z lokalnim okoljem ključnega pomena. »Moramo priti na teren in se pogovoriti z ljudmi, z nosilci razvoja, iz Ljubljane se ne vidi vse.« Meni še, da je možno vsa odprta vprašanja rešiti s sodelovanjem in da so za pobude županov na ministrstvu vedno na voljo. Župan Gašper Uršič je ob obisku poudaril: »Vesel sem pristopa gospoda ministra. Omenjeni projekti so že pripravljeni in bodo šli v izvedbo v prihodnjih letih. Veseli me, da z odprtostjo pri urejanju poplavne ureditve, kjer bi lahko pridobili tudi drugačne vsebine, vidimo stvari podobno in bomo našli rešitve tako za javno infrastrukturo kot za del, npr. namenjen za razvoj turizma. Na tak način tudi sodelujemo z ostalimi ministrstvi in me

Kmetje nezadovoljni zaradi škode, ki jo povzroča divjad

Državni sekretar na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Anton Harej se je ob obisku vlade na Goriškem v Hotelu Cerkno sestal s predstavniki lovskih družin in kmeti na temo problematike škode po divjadi, ki se v večji meri pojavlja v

Državni sekretar na kmetijskem ministrstvu Anton Harej (levo) se je v Cerknem sestal s kmeti in lovci.

Foto: Bojan Tavčar

Foto: Bojan Tavčar

Opremljanje izhodiščnih turističnih točk na Cerkljanskem

Foto: arhiv Občine Cerkno

Za lepša, prijetnejša doživetja in nepozaben obisk naravnih in kulturnih znamenitosti Cerkljanske smo v Občini Cerkno začeli z urejanjem najbolj priljubljenih in obiskanih izhodiščnih točk, ki bo zajemalo postavitve urbane opreme, kot so klopi in stojala za kolesa, ureditev parkirišč ter postavitve javnih sanitarij.

Postavili smo že dve dehidracijski ekološki sanitarni enoti Kekec proizvajalca Kazuba, ki za svoje delovanje potrebujeta le sonce in veter. Prva enota je postavljena na Vrh ravni, ki je izhodišče za pohode na Kojco, Otavnik in Porezen ter je hkrati križišče, kjer se sreča največ poti na Cerkljanskem. Predvidena je tudi ureditev obstoječega parkirišča, postavitve klopi ter stojal za kolesa, saj je ta lokacija izredno priljubljena tudi pri kolesarjih.

Druga enota je postavljena na vrhu Šebreljske planote, pred vhodom v arheološki park Divje babe, kjer se konča tudi pešpot po mulatjeri, ki poteka od Reke do Šebrelj. Dehidracijski tip sanitarij je razširjen na podobnih hribovitih območjih v Sloveniji in drugod v evropskem gorskem svetu. Zaradi svojega okolju prijaznega delovanja so se te sanitarije izkazale za najprimernejše. Za svoje delovanje ne potrebujejo vode, elektrike in kemikalij, saj delujejo po principu dehidracije. S svojim lepim naravnim videzom se dobro vključijo v naravo in tudi v nekoliko bolj urbana območja. Kabina je udobna za uporabo, ekonomična, v njej ni neprijetnih vonjav.

Vsem lastnikom zemljišč se zahvaljujemo za izredno kooperativno sodelovanje. (Občinska uprava Občine Cerkno) 🌱

Ureditev središča naselja Cerkno – sodelovanje javnosti

Občina Cerkno je začela z izdelavo načrta za ureditev središča naselja Cerkno. Cilj je prenova oziroma vzpostavitev novih skupnih javnih površin z upoštevanjem prometne ureditve (površin za pešce in kolesarje ter umirjanje motornega prometa), dodani programi in postavitve urbane opreme. Za izvedbo je bila v začetku

predvidena javna tribuna, na kateri bi se občani zbrali in skupaj določili glavne probleme in potrebe središča. Ker zaradi trenutnih razmer tega ne moremo varno izvesti, želimo čim več prebivalcev doseči z anketo. V odgovorih lahko podate svoje mnenje in predloge. Anketa je dostopna na spletnem naslovu: <https://www.1ka.si/a/351011>. Anketo bo možno izpolniti do 15. oktobra. Vabljeni k sodelovanju! 🌱

Novorojenčki

V obdobju od zadnje objave do konca septembra se je v Občini Cerkno rodilo štirinajst novorojenčkov. Objavo so dovolili: Manca Peternelj in Borut Jeram iz Dolenjih Novakov, ki se jima je rodil sinček Patrik; Nataša Rejc in Lucjan Petrič iz Šebrelj, ki sta povila hčerkico Sofijo; Belinda Bratuž in Mihael Likar iz Cerknega, ki se jima je rodil Tim; Ksenija Vojska in Denis Mavrič – prav tako iz Cerknega, ki jima dneve razveseljuje Lian; Nastja Kristan in Marko Bevk iz Planine – rodil se jima je sinček Miha. V Orehku sta Matej Kolenc in Majda Selak povila Izaka, v Jesenicah Franci Florjančič in Špela Štremfelj Viljama; na Reki sta se Martin Pavšič in Urška Tušar razveselila Oliverja; v Podplečah se je Mihu Selaku in Anji Bevk rodil Jakob, v Gorjah pa je v družini Andreja in Andreje Kenda veselo zavoljo male Eve. Iskreno čestitam. 🌱

Akcija zbiranja nevarnih odpadkov

Nevarne odpadke bomo zbirali **16. oktobra 2021 na parkirišču pri gasilnem domu v Cerknem med 8. in 9. uro.**

Za vse informacije nam sledite na naši spletni strani www.komunalaidrija.si ali na Facebook profilu KOMUNALA IDRJA.

Veš, kako ravnati z odpadno električno in elektronsko opremo?

Srednji in večji gospodinjski aparati in oprema sodijo v **ZBIRNI CENTER**. Za manjše hišne aparate pa je podjetje ZEOS, d. o. o., postavilo specializirane zabojnike. **20. oktobra 2021** bo podjetje ZEOS, d. o. o., pripeljalo svoje specializirano tovorno vozilo, ki deluje kot potujoča učilnica in predstavlja sodoben način krožnega sveta elektronike. Vljudno vabljeni na **parkirišče pri Osnovni šoli Cerkno**.

Mag. Jožica Lazar, direktorica Idrijsko-Cerkljanske razvojne agencije

»Največje bogastvo smo ljudje, ki prebivamo in delamo v tem okolju«

Damjana Peternej

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija je v lokalnem okolju, v katerem gradi na razvoju podjetništva in podeželja ter prepoznavnosti kulturne dediščine, prisotna že več kot 20 let. Zadnjih 13 let agencijo vodi mag. Jožica Lazar, s katero smo se pogovarjali o aktualnih projektih, ob katerih je izpostavila posebnosti novega programskega obdobja ter strategijo razvoja Občine Cerklje v pripravi.

Katera področja so tista, na katerih sloni vaše delovanje?

Naša agencija je bila ustanovljena prvenstveno za razvoj podjetništva in te vsebine so še zmeraj aktualne. Na področju razvoja podeželja delujemo kot vodilni partner lokalne akcijske skupine (LAS s CILjem), preko katere izvajamo projekte z različnimi partnerji. Spodbujamo lokalno pridelavo hrane in upravljamo kmečko tržnico, spodbujamo in zagotavljamo storitve za nosilce dopolnilnih dejavnosti. Vse to povezujemo z vseživljenjskim učenjem, ki ga izvajamo za različne ciljne skupine. Preko projektov razvijamo tudi druge vsebine, kot je povezovanje občin v okviru

projekta Državne kolesarske povezave v severnoprimorski (Goriški razvojni) regiji. Vključeni smo v pilotni projekt regionalnega prostorskega planiranja, kot del mrežne regionalne razvojne agencije pripravljamo regionalni razvojni program, smo koordinatorji za razvoj okolja in prostora s poudarkom na poveztivosti regije. Velik pomen dajemo naši naravni in kulturni dediščini, ki jo razvijamo z namenom, da se ohranja in da je dostopna prebivalcem in obiskovalcem, hkrati pa ni breme, ampak pomeni priložnost za nove turistične produkte oz. uporabo. Pozorni smo na ranljive skupine, preko projektov izvajamo tudi bolj »socialne« vsebine. Sodelujemo in pridobivamo

Mag. Jožica Lazar

Foto: Marko Čuk

Osebna izkaznica Idrijsko-Cerkljanske razvojne agencije

Leto ustanovitve: 1999

Število zaposlenih: 13

Ustanovitelji: Občina Idrija in Občina Cerklje

Financiranje: 14 % iz prihodkov na trgu, 86 % iz projektnih aktivnosti (EU sredstva)

Trenutni projekti v Občini Cerklje: Strategija razvoja Občine Cerklje 2021–2030, SPOT svetovanja, Razvoj lokalne ponudbe in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, Projekt LUIGI (program Alpine Space) na temo travniških sadovnjakov, vodenje LAS s CILjem in projekti LAS: Dobimo se na tržnici, Formica, Naokoli, Krepitev skupnosti

Pomembno mi je, da se zaposleni počutijo dobro. Da imajo možnost, da razvijajo svoje ideje, in da so odgovorni do vseh, s katerimi sodelujejo.

projekte s področja digitalizacije, trajnostne mobilnosti, zelene infrastrukture ... Vsebine so torej zelo različne, vse pa so namenjene razvoju našega območja.

Direktorica ste že 13 let. Kaj je vaš moto, vaše vodilo?

Pomembno mi je, da se zaposleni počutijo dobro. Da imajo možnost, da razvijajo svoje ideje, in da so odgovorni do vseh, s katerimi sodelujejo. Moja odgovornost je, da poskrbim za stabilnost poslovanja, za pretok informacij in za zaupanje med nami in našimi partnerji. Zaposleni smo sodelavci, ne pa »človeški viri«, ki jih je treba razvijati z namenom pridobivanja maksimalnega dobička. Naše delo je namenjeno razvoju območja, tega se zavedamo in tako tudi delamo.

Na katerih področjih dosegate najboljše rezultate?

Nekateri rezultati so bolj izpostavljeni, bolj vidni kot drugi, vendar je naše delo pomembno na vseh področjih, ki sem jih

prej naštel. Je pa res, da so dopolnilne dejavnosti, predvsem pa organizirana ponudba lokalnih pridelkov in izdelkov zelo prepoznavne in resnično smo na tem področju veliko pred drugimi območji. Tega napredka pa ne bi bilo, če od samega začetka obe občini ne bi podpirali razvoja podeželja. Veliko smo storili tudi na razvoju in prepoznavnosti kulturne dediščine. Primer je prepoznaven Praznik idrijskih žlikrofov, ki smo ga prvi organizirali. Še pred tem pa smo poskrbeli za zaščito idrijskih žlikrofov na nacionalnem in evropskem nivoju, podpirali in še podpiramo proizvajalce, skrbimo za promocijo, pripravili smo dokumentacijo za vpis izdelave idrijskih žlikrofov v register nesnovne dediščine. Vseskozi pa smo sodelovali z vsemi, ki so pripomogli k promociji idrijskih žlikrofov in tako doprinesli tudi k novim delovnim mestom pri proizvajalcih. Veliko se je naredilo tudi za šebreljski želodec, prav tako se je za to jed doseglo zaščito v Sloveniji in na ravni EU kot

Foto: Marko Čuk

Zaposlene na Idrijsko-Cerkljanski razvojni agenciji

Največje bogastvo smo ljudje, ki prebivamo in delamo v tem okolju. Če nam bo uspelo izboljšati življenjski standard na območju, se lahko nadejamo, da se bomo vsi skupaj razvijali.

proizvoda z geografsko označbo. Tudi na Cerkljanskem vidimo priložnosti v razvoju kulinarike in tudi festivala cerkljanskih pajtičk. Prepričani smo, da bodo pajtičke postale še bolj prepoznavne, da se bodo uveljavile kot kulinarični spominek in da se bo s sodelovanjem z različnimi partnerji festival razvil v pomemben poletni dogodek v Cerknem.

Močno ste vpeti v razvoj celotnega idrijsko-cerkljanskega območja. Katere storitve nudite?

Za podjetnike in potencialne podjetnike nudimo storitve svetovanja v okviru SPOT točke. Svetovanje se izvaja v Idriji in ob torkih v Cerknem v VCC-ju. Prav tako obveščamo o potencialnih priložnostih in razpisih vse zainteresirane, še posebej pa nosilce dopolnilnih dejavnosti in kmete, ki jim nudimo tudi razna svetovanja in izobraževanja. Izvajamo različna izobraževanja, ki so dobro sprejeta in jih z veseljem organiziramo po različnih krajih v obeh občinah. Organiziramo študijske krožke. Zelo smo povezani z obema občinama, za kateri izvajamo določene storitve. Predvsem pa iščemo dodatna sredstva za izvajanje programov in investicij. Odprti smo za ideje društev in posameznikov. Izvajamo administracijo in vodenje projektov, pripravljamo investicijsko dokumentacijo in vloge na razpise za različne uporabnike.

Kateri so največji razvojni potenciali območja?

Največje bogastvo smo ljudje, ki prebivamo in delamo v tem okolju. Če nam bo uspelo izboljšati življenjski standard na območju, se lahko nadejamo, da se bomo vsi skupaj razvijali. Sicer se bo trend odseljevanja nadaljeval in nam ne bodo v korist ne lepo naravno okolje ne drugi potenciali.

Kateri so trenutno največji projekti, s katerimi sodelujete z Občino Cerkno?

Z Občino Cerkno skupaj delamo na razvoju podeželja, nastalo je nekaj dobrih projektov, npr. **E-nostavno na kolo** (električna gorska kolesa, stojala, zemljevidi ...); **Digitalne rešitve za izzive podeželja** (računalniška izobraževanja po vaseh in krajih v obeh občinah); **Dediščina vojnega 20. stoletja** (ureditev mulatjere od Reke do sv. Ivana); **Pot miru – dediščina prve svetovne vojne** (sodelovanje s Fundacijo poti miru in novi turistični produkti). V okviru projektov, kot sta **Formica** in **Dobimo se na tržnici**, razvijamo podjetništvo, zeleni turizem, povezovanje z lokalnimi ponudniki (Festival pajtičk, Festival Larfa art, nadgradnja produkta Geotermalna učna pot, grbinasti poligon za kolesarje ...). Izpostavim naj še projekt **Krepitev skupnosti**, preko katerega se je zagotovilo sredstva za nakup avtomobila in tudi zaposlitve za izvajanje storitev prevoza za starejše (Prostofer). Projekt **Naokoli** pa izpostavlja bolj okoljske vsebine – urejanje podeželskih krajev.

Prav v tem času pripravljate Strategijo razvoja Občine Cerkno 2021–2030, v kateri ugotovljate vzroke za izseljevanje mladih in povečevanje deleža starejših. Z analizo ste iskali glavne razloge in primerjave s sosednjimi občinami. Kaj ste ugotovili in kaj prinaša omenjena strategija?

Kot sem že omenila, so največje bogastvo območja ljudje, ki tukaj živijo. Iz Občine Cerkno se je od leta 2008 odselilo 11 % prebivalcev. To kaže na to, da je treba izboljšati življenjski standard, dati nove priložnosti. Strategija je zasnovana kot delovni dokument – zapisani so ukrepi, ki jim občina želi slediti z namenom, da izboljša stanje na različnih področjih. Predvidene ukrepe se je preverjalo v spletni anketi med občani Cerknega. Odziv občanov je bil velik in prioritete, ki so jih izpostavili (stanovanja, vrtec, zagotovitev ustrezne zdravstvene oskrbe, izboljšanje infrastrukture – ceste, internetna povezava, ureditev vodooskrbe

in odvajanja in čiščenja odpadnih voda), so usmeritve, ki bodo zapisane v strategiji. Če bo sprejeta na občinskem svetu, bo to podlaga za uvrščanje investicij in programov v proračun občine. Seveda bo treba določiti prednostne naloge tako z vidika obsega sredstev kot tudi s časovnega vidika. Potrebno bo pripraviti dokumentacijo za tiste projekte, ki so zapisani v strategiji. Le tako bo mogoče projekte prijavljati na razpise in pridobiti dodatna EU sredstva. Strategija postavlja kazalnike, ki jim želi občina slediti in ki se jih letno preverja. Ko govorim o občini, ne mislim le na občinsko upravo. Cilji, ki so zapisani, presegajo zmožnosti nekaj ljudi, potrebno bo sodelovanje vseh, ki smo vključeni v življenje in delo v Občini Cerkno.

Zanimivo je, da je brezposelnost tu izjemno nizka, čeprav podatki o kondiciji podjetij niso spodbudni, ne za Cerkljansko ne za Idrijsko, saj v povprečju ustvarjajo nižjo dodano vrednost na zaposlenega. Zakaj?

Nižja dodana vrednost na zaposlenega izvira tudi iz narave storitvenih in proizvodnih dejavnosti, ki se izvajajo na območju. Zaradi centralizacije smo izgubili delovna mesta tako v dejavnostih splošnega pomena, ki jih zagotavlja država, kot tudi npr. v bančnih, poštnih in drugih izpostah na našem območju. Zaradi boljše dostopnosti in zaradi tega nižjih stroškov se nekatera podjetja in tudi storitvene dejavnosti selijo v druge občine, kar se kaže tudi na zmanjšanju števila delovnih mest v Občini Cerkno. Glede nizke stopnje brezposelnosti pa je moje mnenje tako, da tukaj živimo delovni ljudje in ne čakamo na zaposlitve, ampak si že poiščemo možnost za delo. Verjetno pa vsi, ki nimajo dela, tudi niso prijavljeni v evidencah.

Ali v ICRI zaznavate kakšne inovativne pristope k iskanju novih možnosti za delovna mesta?

V letošnjem letu smo izvedli že drugi podjetniški natečaj »Inspiration Start and Go« in dobili zelo zanimive predloge (tudi iz Občine Cerkno) inovativnih izdelkov in dobrih praks: Hottie – prenosne peči, ki simulirajo termiko krušne peči, Piolet – cepin za treniranje lednega plezanja v umetni steni, Biclean – namenske pralnice za kolesa. Dobre prakse pa so bile Guodle – kakovostna premium kava, Indigo Vintage Shop in okolju prijazna linija naravne kozmetike Simeona. Poleg res inovativnih pristopov pa se odpirajo tudi možnosti za zaposlitve na področju zdravja in nege, športa, servisnih storitev na različnih področjih. Ker smo zaznali potrebe po teh kadrih, smo organizirali izobraževanja za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije za poklic socialni oskrbovalec. Pridobljena izobrazba je pomenila možnost za zaposlitev udeleženkam in omilitev potreb po kadrih v Domu upokoencev Idrija.

Obdobje koronavirusa je za vse nas novo. Kako je vplivalo na delovanje ICRE?

Ker imam samo mlajše sodelavke, so bile med korono zelo obremenjene zaradi prilagajanja službenim in družinskim obveznostim. Čeprav smo pravočasno končali vse projekte in obveznosti, pa so se nekatere stvari vseeno ustavile. Predvsem tu mislim na pripravo novih projektov, ki so se povečini zamaknili v novo programsko obdobje.

Kaj si obetate od načrta za okrevanje in odpornost, v okviru katerega se iz Evropskega sklada za okrevanje in odpornost Sloveniji obeta izdati denar?

Ukrepi oz. razpisi bodo po resorjih, glavno pa je, da bodo projekti, s katerimi bomo kandidirali na razpise, pripravljeni na izvedbo. Še posebej je to pomembno pri investicijah v infrastrukturo, kjer brez gradbenega dovoljenja prijava praktično ne bo mogoča. Prvi razpisi, namenjeni občinam, naj bi bili objavljeni januarja prihodnje leto s strani ministrstva za okolje in prostor. Predstavniki Občine Cerkno so se o možnostih prijave že pogovarjali z ministrom Vizjakom ob obisku vlade v regiji. Občina Cerkno spada med občine, ki sodijo v »obmejno problemsko območje«. Iz tega naslova se obetajo razpisi predvsem za podjetja, predvideni pa so razpisi tudi z drugih področij. Občine imajo veliko potreb, predvsem manjše občine so podhranjene in tudi ta izdati denar bo ob velikih potrebah hitro pošel, zato je še posebej pomembno, da so projekti pripravljeni.

Omenili ste že novo programsko obdobje. V čem je posebno, kaj prinaša?

Zaključevanje projektov iz finančne perspektive 2014–2020 je možno še tri leta po zaključku perspektive, torej do konca leta 2023, ko morajo biti izplačana vsa sredstva iz tega obdobja. V tem času – torej od 2020 naprej pa bi že morali biti pripravljeni programski dokumenti za obdobje 2021–2027, da se razvojni projekti lahko nadaljujejo. Je pa vsem prekrizala načrte korona, tako da se je vzpostavilo neko prehodno obdobje, ko se lahko izvaja projekte iz novega svežnja še po starih pravilih. Novi dokumenti so šele v pripravi in prvi razpisi bodo predvidoma konec naslednjega leta. Novo programsko obdobje bo glede evropskih sredstev bolj skopo, predvsem za zahodno kohezijsko regijo, in delež sofinanciranja bo še nižji. Kako se bomo s tem spopadali, je odvisno tudi od tega, kako bo politika naklonjena bolj razviti regiji, ki ima tudi večjo sposobnost izvajanja projektov.

Kako in koliko bo to vplivalo na vaš način dela?

Naše delo je tako, da se stalno povezujemo z različnimi partnerji. V sodelovanju vidimo našo priložnost tudi v naslednjem programskem obdobju. Iščemo priložnosti in zagotavljamo podporo našim partnerjem, pa naj bodo to občine ali ustanove, zadrage ali podjetja. Naša agencija je majhna, ampak znanja in izkušenj imamo res veliko. Smo zanesljiv in dober partner, tako da verjamem, da bomo uspešni tudi v prihodnje.

Kakšni so še vaši načrti, kakšen je vaš pogled v prihodnost delovanja agencije?

Agencija smo ljudje. Dokler bo taka zagnanost in iskanje novih priložnosti ter povezovanja, se za naš obstoj ne bojim. In dokler bomo obstajali, bomo delali v dobro našega območja. 🌱

Cilji, ki so zapisani, presegajo zmožnosti nekaj ljudi, potrebno bo sodelovanje vseh, ki smo vključeni v življenje in delo v Občini Cerkno. (O strategiji Občine Cerkno)

S strategijo do celovitega pogleda na razvoj občine

Občina Cerklje in pripravljavec dokumenta Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija

Občina Cerklje in Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija pripravljata Strategijo razvoja Občine Cerklje 2021–2030, s katero želi občina pridobiti dokument, ki bo imel celovit in povezujoč pogled na prihodnji razvoj občine.

V akcijskem planu bodo izpostavljeni ukrepi, ki bodo v prvi vrsti namenjeni zadovoljitvi potreb prebivalcev, ohranitvi naravnega bogastva in večanju privlačnosti destinacije. Prvi del strategije je analiza trenutnega stanja v Občini Cerklje. Na kratko bi lahko rekli, da veliko mladih zaradi različnih razlogov odhaja, prebivalstvo se krči, hkrati pa se večja delež starejših. Z analizo smo iskali glavne razloge za tako stanje in ga primerjali s sosednjimi občinami.

Prebivalstvo

Na območju občine v 30 naseljih živi 4547 prebivalcev (vir: SURS, 1. 7. 2021). Gostota poseljenosti je 34,9 prebivalca na km², kar je nizka poseljenost glede na gostoto poseljenosti Slovenije, ki je 101,8 prebivalca na km². V letih od 2008 do leta 2020 se je število prebivalcev v občini zmanjšalo za 458 prebivalcev, kar je za 9,15 %. **Od leta 1991 se je število prebivalcev zmanjšalo za 598 ali za 11,5 %.**

Odseljevanje prebivalstva je (običajno) povezano z zaposlitvenimi možnostmi v krogu okoli 15 minut vožnje od doma do službe.

Po drugi strani pa je podatek, da je naravni prirast vse od leta 2008 pozitiven, dobro znamenje, zlasti glede na to, da je v večini občin naravni prirast negativen. Občina Cerklje ima (glede na sosednje občine) nizek delež priseljenih prebivalcev iz drugih držav. Za primerjavo – Občina Idrija je imela v letu 2020 890 tujih državljanov, kar je predstavljalo 7,5 % prebivalcev občine, Občina Cerklje pa le 76 ali 1,7 % prebivalcev.

Izobrazbena sestava

Izobrazbena sestava prebivalstva je eden ključnih dejavnikov blaginje. Občina Cerklje ima v primerjavi s sosednjimi občinami (predvsem Idrijo) najslabšo izobrazbeno strukturo, saj ima **najnižji delež prebivalcev z višjo in visoko izobrazbo in najvišji delež (kar 24,7%) z osnovnošolsko ali manj**. Čeprav ima Občina Cerklje velik delež študentov, pa ima najmanj diplomantov glede na opazovane občine (Idrija, Tolmin, Gorenja vas - Poljane).

Aktivno prebivalstvo, delovna mesta, povprečne plače

V letih od 2005 do 2020 je v Občini Cerklje upadlo tako število delovno aktivnih prebivalcev kot tudi število delovnih mest. Tako se je znižalo tudi število prebivalcev, ki so zaposleni v Občini Cerklje, in sicer jih je v letu 2020 le še 875, izven občine pa se jih na delo vozi že 1046.

Čeprav je **brezposelnost v Občini Cerklje ena najnižjih v državi** (v letu 2020 3,7 %), pa je zaskrbljujoč trend **zmanjševanja števila delovnih mest in povečevanja delovne migracije**.

Opazni so pozitivni trendi v večanju števila zaposlenih v majhnih in srednje velikih podjetjih, ki pa žal ne morejo nadomestiti izgubljenih delovnih mest pri večjih zaposlovalcih.

Povprečna neto plača je v Občini Cerklje nižja tako od slovenskega povprečja kot tudi od povprečnih neto plač v sosednjih občinah. 1267 evrov je znašala maja 2021 povprečna neto plača zaposlenih v Občini Idrija, v Občini Cerklje pa 1005 evrov. 1287 je bila maja letos povprečna neto plača v Sloveniji. (vir: AJPES)

Dodana vrednost na zaposlenega v Občini Cerklje za leto 2020 znaša 32.949 evrov, za leto 2019 pa 28.942 evrov. V letu 2020 je bila 30 % nižja od državnega povprečja (47.161 €).

Stanovanja

Po podatkih iz popisa prebivalstva iz leta 2002 je bilo v Občini Cerklje več **gospodinjstev kot naseljenih stanovanj ob velikem številu praznih stanovanj**.

V Občini Cerklje je bilo v letu 2018 kar 42 % stanovanj starejših od 50 let, zelo majhen pa je tudi delež novozgrajenih stanovanj (po letu 2005).

Razvojni izzivi

Glavni izziv, ki ga želi strategija naslavljal, je demografski izziv. Z različnimi ukrepi želi občina skupaj z drugimi deležniki **zaustaviti padanje števila prebivalstva**.

Glavni cilj je tako povezan z naslednjimi izzivi:

- zagotovitev ustreznih **stanovanj**,
- ustvarjanje **novih delovnih mest z višjo dodano vrednostjo** (tako v malih kot velikih podjetjih, v turizmu, na kmetijah oz. podeželju),
- aktivno načrtovanje **prostorske in stanovanjske politike**.

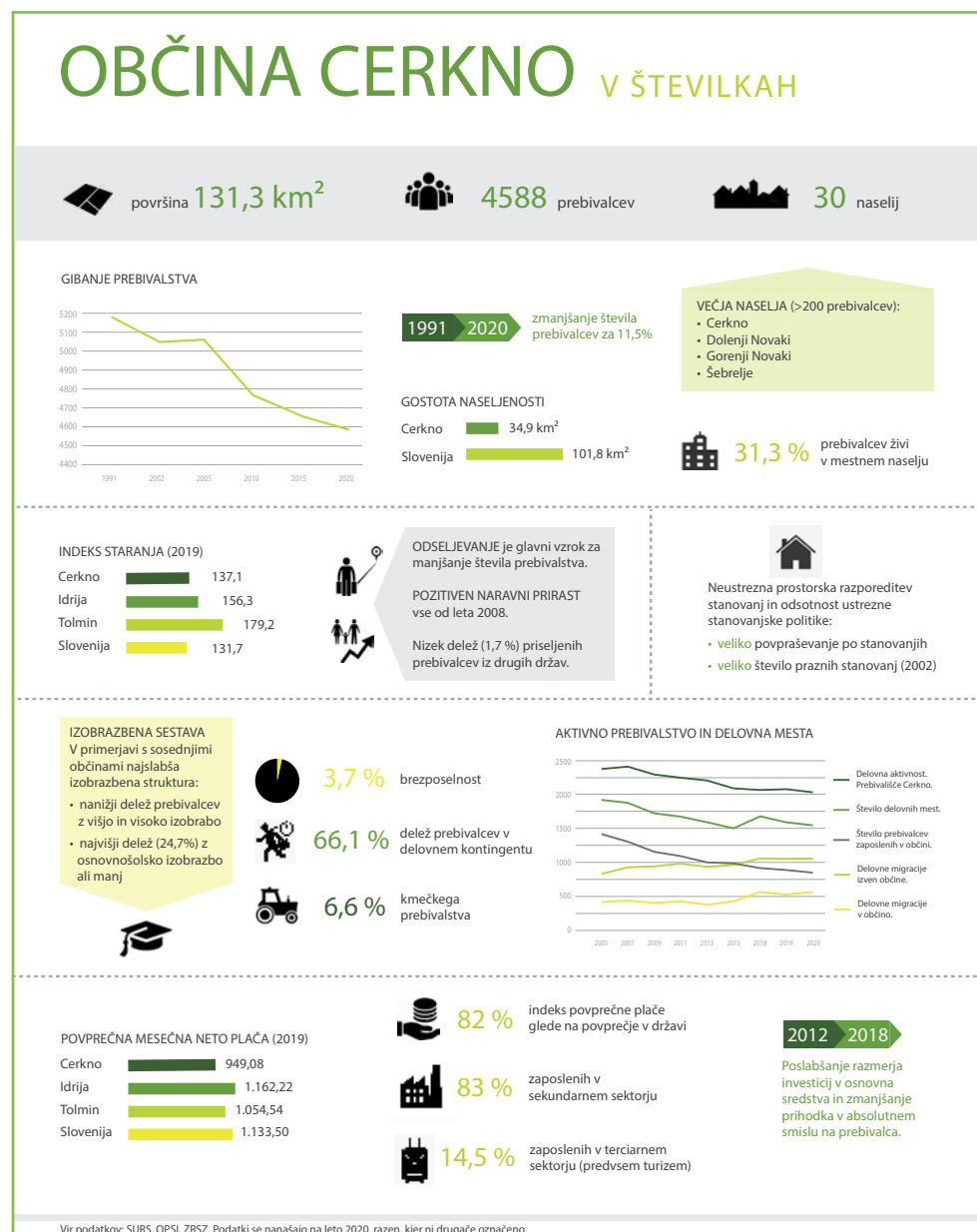
Za dvig kvalitete življenja v občini in s tem povečanje privlačnosti območja za življenje in delo pa so potrebni ukrepi tudi na naslednjih področjih:

- **zagotavljanje storitev za starejše**,
- varna oskrba s **pitno vodo**,
- urejeno **odvajanje in čiščenje** odpadnih voda,
- manjša obremenjenost okolja (odpadki),
- vzpostavitev ustreznih **infrastrukture** (ceste, parkirišča, zunanja ureditev – urejenost),
- **izboljšana prometna infrastruktura** za večjo prometno varnost, tudi peš in kolesarske poti,
- povezovanje na več ravneh – turistični ponudniki, kmetije, kulinarike, upravljavci naravne in kulturne dediščine,
- **pridobivanje znanja in spretnosti** za kakovostno življenje skozi vsa življenjska obdobja,
- zdravo, aktivno in vključujoče življenje za vse občane in občanke,
- večja **participacija občanov** pri pomembnejših odločitvah občine in dvig kompetenc v občini.

Participacija prebivalcev

V avgustu smo objavili spletno anketo s predvidenimi glavnimi ukrepi, ki naj bi jih strategija začrtala. Odziv je bil velik, dobili smo konkretne predloge in usmeritve glede problemov, ki jih je potrebno prednostno rešiti. Za odziv se zahvaljujemo vsem, ki ste anketo izpolnili in podali tudi predloge.

V ospredje so postavili ukrepe na področju zagotavljanja infrastrukture: vodovod, kanalizacija, ceste, internet. Prav tako so izpostavljeni ukrepi na področju zagotavljanja pogojev za razvoj podjetništva in zagotavljanja višjega življenjskega standarda – stanovanja, vrtec, zdravstvo.

Trgovina Spar Cerkno med kupci dobro sprejeta

CN

V Cerknem je Spar Slovenija 19. avgusta odprl novo trgovino. Supermarket Spar je skupno že 109. trgovina v verigi trgovin Spar in Interspar, odprtja pa se je poleg generalnega direktorja Spara Slovenije Davida Kovačiča udeležil tudi župan Občine Cerkno Gašper Uršič.

Podjetje je nov supermarket Spar v Cerknem zgradilo v petih mesecih v sodelovanju z izvajalcem gradbenih del, podjetjem SGP Zidgrad Idrija, d. d. Skupna investicija gradnje objekta in opreme je znašala 3,3 milijona evrov. Nova trgovina obsega skupaj več kot 1.100 kvadratnih metrov sodobno urejenih površin, njeno stekleno fasado dopolnjuje moderen, z lesom obložen nadstrešek. Pred trgovino je parkirni prostor za 61 vozil. Za kakovostno ponudbo in prijetno nakupovalno vzdušje v novem supermarketu skrbi 24 ljudi, zaposlenih za polni delovni čas. Supermarket v Cerknem ima vse elemente moderne gradnje, ki so stalnica pri gradnji novih Sparovih trgovin. V notranjosti trgovine so sveži oddelki z oddelkom sadja in zelenjave, ki vključuje tudi izdelke slovenskih pridelovalcev, posebej izpostavljene na lesenem kozolcu. Na voljo so tudi oddelki kruha in peciva s posebnim samopostrežnim oddelkom, delikatesa ter dobro založena mesnica. Urejen je kotiček z alternativno prehrano in oddelki Spar to go s pripravljenimi jedmi, sendviči in solatami, ki jih kupci lahko odnesejo s seboj. Ob gradnji so v podjetju Spar Slovenija mislili tudi na trajnostni vidik nove trgovine. Supermarket Spar Cerkno ima pred trgovino

polnilno postajo za električna vozila, v trgovini pa vgrajeno varčno razsvetljavo LED in učinkovit sistem ogrevanja in hlajenja s CO₂. Gre za tehnologijo, ki uporablja plin CO₂, z odpadno toploto hladilne tehnike pa bo trgovina pozimi ogrevana in poleti hlajena. Z uporabo tega sistema je supermarket okolju bolj prijazen, saj za svoje delovanje ne uporablja klasičnih energentov. Poleg tega ima urejeno zbiranje povratne embalaže v avtomatih Tomra, s čimer podpirajo krožno gospodarstvo. S svojo novo trgovino v Cerknem je Spar Slovenija poskrbel za sodobno in prijetno nakupovalno okolje. »V Sparu si že 30 let prizadevamo za prijazno nakupovalno izkušnjo ter pestro in kakovostno izbiro, saj so kupci pri nas vselej na prvem mestu. Prebivalci Cerknega in okoliških krajev bodo z novim supermarketom dobili trgovino, ki sledi sodobnim nakupovalnim standardom, in prepričani smo, da bo zadovoljila želje ter potrebe slehernega kupca. Otvoritev je pospremila tudi donacija trem lokalnim organizacijam, saj si prizadevamo biti pomemben partner okolju, v katerem delujemo,« je povedal generalni direktor Spara Slovenija David Kovačič. 🌱

V trgovini Spar v Cerknem je na novo zaposlenih 24 ljudi.

Slavnostni prerez traku ob odprtju trgovine. Z leve proti desni: generalni direktor Spara Slovenija David Kovačič, poslovodja trgovine Sana Bečić in župan Občine Cerkno Gašper Uršič.

Ob odprtju donacija trem lokalnim organizacijam

Ob odprtju je Spar trem lokalnim organizacijam doniral sredstva v skupni vrednosti 3.000 evrov. Kupci so z žetoni v trgovini glasovali za višino donacije, ki so jo prejela tri društva. Največ glasov in 1.500 evrov je prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Cerkno. Društvu Sožitje Idrija - Cerkno je pripadla donacija v višini 1.000 evrov ter tabornikom Rodu aragonitnih ježkov (RAJ) Cerkno donacija v višini 500 evrov.

Prostovoljno gasilsko društvo Cerkno bo prejela sredstva namenila nakupu zaščitnih oblek: »V veliko veselje nam je bila že zgolj informacija, da se lahko potegujemo za donacijo sredstev podjetja Spar Slovenija, v še večje veselje pa nam je, da so nam kupci namenili največ glasov. Člani društva smo vedno pripravljeni pomagati, pa naj gre za požare, naravne ali druge nesreče. Ker pa smo neprofitna in prostovoljna organizacija ter za nakup in vzdrževanje opreme potrebujemo nemalo finančnih

sredstev, smo za vsakršno pomoč tako podjetij kot fizičnih oseb neizmerno hvaležni. Na tem mestu se najlepše zahvaljujemo podjetju Spar Slovenija za donacijo in kupcem, ki ste nam namenili toliko glasov. Sredstva bomo namenili nakupu zaščitnih oblek za operativne gasilce, da bodo lahko še varneje opravljali svojo glavno nalogo – pomagati v nesreči. Še enkrat hvala in z gasilskim pozdravom: Na pomoč!« je ob prejemu donacije povedal predsednik društva PGD Cerkno Danilo Sedej.

Drugo donacijo bo prejelo Društvo Sožitje Idrija - Cerkno. »Člani Društva Sožitje Idrija - Cerkno smo zelo hvaležni trgovini Spar, da nam je namenila donacijo. Naši varovanci ter njihove družine in skrbniki se radi udeležijo rehabilitacijskih programov, ki jih pripravljamo. S temi sredstvi bomo lahko organizirali dodatne zanimive aktivnosti in jim polepšali dneve. Tako jim bomo skupaj risali nasmeha na obraze. Hvala v imenu članov Društva Sožitje Idrija - Cerkno,« je

sporočila Valentina Mlakar iz društva Sožitje.

Iz taborniškega Rodu aragonitnih ježkov (RAJ) Cerkno pa so se zahvalili z besedami: »Cerkljanski taborniki smo Sparu Slovenija zelo hvaležni za donacijo, ki nam bo pokrila del stroškov za nakup novih šotorov za letna taborjenja. Otroci bodo tako poletne dni v naravi preživel v novih in kakovostnih šotorih.« 🌱

Sparovo donacijo ob odprtju so prejeli: Društvo Sožitje Idrija - Cerkno, PGD Cerkno in RAJ Cerkno.

Mobilna enota Dora ponovno v Idriji

CN in ZD Idrija

Po dveh letih se je v Idrijo vrnila mobilna enota DORA s storitvijo presejalne mamografije, s katero želijo zmanjšati umrljivost žensk zaradi raka dojk v Sloveniji. Odziv žensk z idrijskega in cerkljanskega območja je bil že doslej zadovoljiv.

Na slikanje (presejalno mamografijo) so vabljeni ženske med 50. in 69. letom z območja občin Idrija in Cerkno. Storitve letos, potem ko so jo uspešno izvedli v letih 2015, 2017 in 2019, opravljajo že četrto leto. Ko so leta 2019 povabili 1890 žensk, se jih je odzvalo 85 %, od tega so jih 51 povabili na dodatne preiskave, pri 11 so odkrili raka dojk. »V programu DORA smo z dosedanjim udeležbo žensk na mamografiji v Idriji zelo zadovoljni in želimo pohvaliti ozaveščenost žensk ter promocijo zdravja, ki jo izvajajo lokalni zdravstveni sodelavci. Zgodnje odkrivanje raka je še posebej pomembno v teh časih, ko bi ženske lahko zaradi strahu pred epidemijo covid-19 odlašale z obiskom presejalne mobilne enote programa DORA. V programu DORA smo z zaščitnimi protokoli za preprečevanje širjenja novega koronavirusa poskrbeli, da bo obravnava potekala v varnem in prijaznem okolju,« je ob tem povedala vodja programa DORA mag. Kristijana Hertl, dr. med., spec. V skladu s tem je za presejalno

mamografijo potrebno izpolnjevanje pogoja PCT, zato naj ženske dokazilo o izpolnjevanju pogojev PCT prinesejo s seboj.

Napotnica ni potrebna, slikanje pa je za ženske s sklenjenim obveznim zdravstvenim zavarovanjem dostopno brez doplačil in ob uri, ko so nanj naročene. Sodelavci programa DORA ženske spodbujajo, da se odzovejo na pisno vabilo, ki ga prejmejo z Onkološkega inštituta Ljubljana. Na vabilu so navedeni datum in ura pregleda ter lokacija mobilne enote. V mobilni enoti v Idriji slikanja žensk potekajo vsak dan, od ponedeljka do petka, med 8.30 in 14.10. Če ženski termin ne ustreza ali bi se želela prenaročiti oziroma se na mamografijo naročiti sama, lahko pokliče na brezplačno telefonsko številko 080 27 28 vsak dan med 9. in 12. uro ali piše na elektronski naslov dora@onko-i.si.

Skupaj bo letos vabilo na mamografijo

V Idrijo se vrača mobilna enota Dora, v kateri bodo storitve presejalne mamografije opravljali od oktobra do decembra letos.

prejelo okoli 1.800 žensk s stalnim oziroma začasnim bivališčem v občinah Idrija in Cerkno. Mobilna enota programa DORA stoji na parkirišču pred Zdravstvenim domom

(ZD) Idrija, storitve pa bodo predvidoma opravljali od začetka oktobra do začetka decembra. 🌱

Cilj zgodnjega odkrivanja raka dojk s presejalno mamografijo v programu DORA je za tretjino zmanjšati umrljivost žensk zaradi raka dojk v Sloveniji.

Dodatne informacije:

- Vesna Škrbec, Služba za odnose z javnostmi, Onkološki inštitut Ljubljana – Državni presejalni program za raka dojk DORA, T: 01 5879 046, E: vskrbec@onko-i.si
- Maja F. Trpin, ZD Idrija, T: 05 37 34 202, E: maja.filipic@zd-idrija.si.

Toplina lesa

Od 24. julija do 29. avgusta je Cerkljanski muzej gostil že drugo razstavo Toplina lesa. Razstava je bila del programa letošnjega 2. festivala lesa in rokodelstva LARFA ART Cerkno 2021.

Svoje izdelke so razstavili lokalna lesna podjetja Kendales, d. o. o., iz Dolenjih Novakov, Lesgal, d. o. o., s Sovodnja, Selak, d. o. o., in Danilo Selak iz Planine pri Cerknem, Kooperativa Simon Design, z. o. o., iz Gorenjih Novakov in rokodelca Anton Kavčič, s. p., iz Polic in Boro Leban iz Stopnja. S svojimi izdelki sta se predstavila dva gostujoča podjetnika, Mizarstvo Damijan Vončina, s. p., iz Gorenje Kanomlje

in Robert Gomišček iz Linea R, d. o. o., iz Šempasa. Na ogled smo postavili vrhunske izdelke iz različnih vrst lesa, jedilno mizo, različne jedilne in barske stole, lounge stole in počivalnike, manjše stolčke in klubske mizice, obešalnike in stojala, servirni voziček, lesene kljuge, gugalne konje in druge lesene igrice, žlice, cepin in pisala. Postavitve razstave so omogočili ICRA, d. o. o., Idrija, Občina Cerkno in Mestni muzej Idrija. Razstavo si je ogledalo vsaj 400 radovednih obiskovalcev, ki so ob ogledu v knjigo vtisov zabeležili številne vtise in pohvale razstavljalcem.

Prva razstava se je zgodila leta 2019, ob prvem dogodku LARFA ART, ki je potekal v okviru projekta Grozd za prihodnost. Glede na izjemen potencial, vrhunske izdelke in ustvarjalnost lokalnih podjetnikov verjamemo, da se lahko v prihodnje nadejamo tudi tretje razstave. Hvala vsem podjetnikom za sodelovanje in obiskovalcem za ogled. (Polona Kavčič, ICRA, d. o. o., Idrija) 🌱

Foto: Bojan Tavčar

Novo taborniško leto

Te zanima, kako izgleda taborjenje v naravi? Bi se s prijatelji podal na večdnevno dogodivščino? Bi se rad naučil, kako se orientirati sredi gozda ali pa bi se podružil ob večernem ognju in zvoku kitare? Si želiš opazovati zvezde sredi čudovite narave, obdane z gozdovi in gorami? Cerkljanski taborniki te vabimo, da se z nami naučiš novih znanj, taborniških pesmi ter se nam pridružiš na naših pustolovščinah. Postani del taborniške zgodbe in se z nami odpravi na pot v naravo, polno izkušenj in prijateljskih vezi. Ob petkih se nam lahko pridružiš na vodovih srečanjih pred Večnamenskim centrom Cerkno. Urnik je objavljen na spletni strani raj.taborniki.si. Za dodatne informacije smo na voljo na e-naslovu: rajcerkno@gmail.com. (Nika Poljanšek) 🌱

Foto: arhiv RAJ Cerkno

Cerkljanski skavti začnajo novo skavtsko leto

V nedeljo, 17. oktobra 2021, bodo skavti skupaj začeli skavtsko leto 2021/2022. Medse bodo takrat sprejeli tudi letošnje nove člane. Za »zamučnike«, ki bi želeli postati skavti, a ste zamudili rok za prijavo, je prijavnica še vedno na voljo na spletni strani cerkno1.skavt.net. Dobrodošli vsi otroci, ki vas zanimajo skavtstvo, druženje in preživetje v naravi! (Sonja Mavri) 🌱

Foto: Alerka Mavri

Digitalizirali Divje babe in predstavili nov turistični produkt

CN in LTO Laufar Cerkno

LTO Laufar Cerkno je 27. septembra, na svetovni dan turizma, širši javnosti predstavil digitalizacijo jame Divje babe, ki slovi po najdbi najstarejšega glasbila na svetu – neandertalčevi piščali.

Na dogodku, ki se je odvijal pred cerkvijo sv. Ivana v Šebreljah, je projekt predstavil direktor LTO Laufar Cerkno

bolj avtentično. V posnetku so nastopili tudi predstavniki TD Divje babe Reka, in sicer v vlogi neandertalcev. Z glasbo je digitalizacijo opremil multiinstrumentalist Boštjan Gombač. Tako vodja projekta kot snemalec in režiser sta bila ob premierni predstavitvi javnosti z narejenim zadovoljna, obiskovalci pa navdušeni nad videno digitalizacijo, ki v avtentičnem okolju zaživi povsem drugače kot na ekranu.

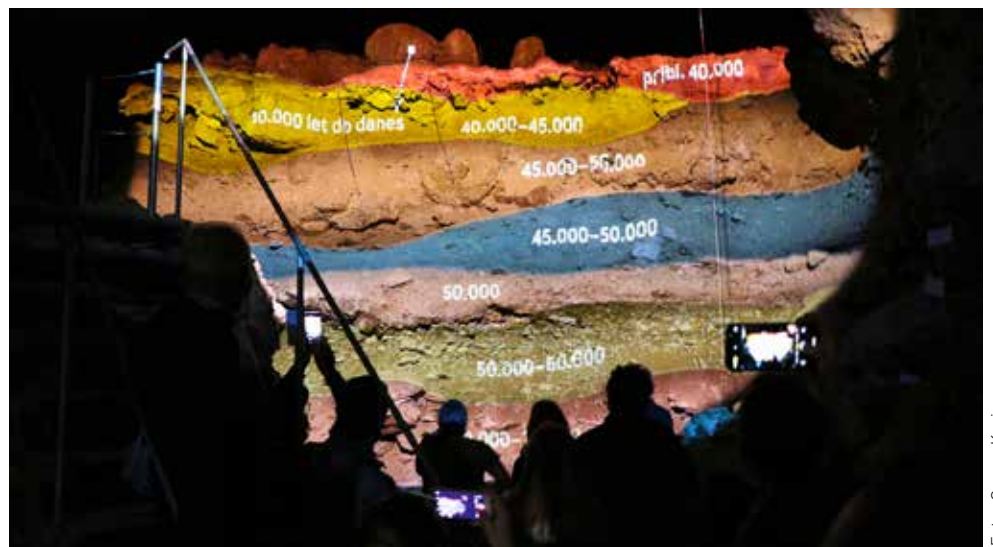
Edinstveno izkušnjo jame bo v letni sezoni mogoče doživeti tudi v

okviru na novo oblikovanega 5-zvezdičnega doživetja z naslovom Po skrivnostnih sledih neandertalca, ki vključuje pohod v Šebrelje po mulatjeri z Reke, ogled Divjih bab in degustacijo piva v lokalni pivovarni, s čimer bodo v LTO Laufar Cerkno že prihodnje leto dopolnili letno turistično ponudbo. Promocijski video za nov turistični produkt so si obiskovalci po obisku jame ogledali v cerkvi sv. Ivana. V LTO Laufar Cerkno so ga pripravili letos poleti v sodelovanju z Bojanom Dovrtelom iz Multimedijskega biroja M5. Video je bil posnet v okviru javnega razpisa Za sofinanciranje aktivnosti promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij Slovenije v letu 2021. Doživetje Po skrivnostnih sledih neandertalca je bilo snovano z zavedanjem o potrebi po širši ponudbi turističnih produktov na destinaciji in nagovarja širok spekter ciljnih skupin,

Gregor Novakovič. »Digitalizacija arheološkega najdišča Divje babe, enega najpomembnejših najdišč stare kamene dobe na svetu, je prva tovrstna digitalizirana enota nepremične kulturne dediščine v Sloveniji, kar nas zelo veseli. Odslej si bodo lahko obiskovalci s pomočjo projekcije na steno v spodnjem delu jame ogledali prikaz plasti po različnih časovnih obdobjih, v zgornjem delu pa podoživeli skrivnostno obdobje neandertalca ter razvoja najstarejšega glasbila na svetu.« Digitalizacijo so izdelali v podjetju ART REBEL 9, ki je bilo izbrano na javnem razpisu. Nina Sever Plešec, vodja projekta, je priznala, da je bil to zanje poseben izziv, saj se najdišče nahaja na teže dostopni lokaciji. Jure Plešec, režiser in snemalec, je povedal, da so jama pred digitalizacijo večkrat pregledali in jo skenirali, da je doživetje v jami za obiskovalca res čim

Digitalizirano enoto so predstavili (z leve): Gregor Novakovič, direktor LTO Laufar Cerkno, ter Nina Sever Plešec in Jure Plešec iz podjetja ART REBEL 9.

Projekcija prikaza plasti po različnih časovnih obdobjih v spodnjem delu jame

med njimi tudi zahtevne obiskovalce (high value travellers). Ključno vodilo pri zasnovi koncepta doživetja je stremenje k pridobitvi oznake Slovenia Unique Experiences, ki jo Slovenska turistična organizacija (STO) podeljuje zelenim butičnim doživetjem. LTO Laufar Cerkno sicer zaključuje digitalizacijo še dveh enot nepremične

kulturne dediščine v okviru javnega razpisa za vodilne destinacije. V sodelovanju z zunanjim izvajalcem sta bila izdelana tudi 3D-modela cerkve sv. Janeza Krstnika (sv. Ivana) v Šebreljah ter domačije Franceta Bevka. Njuna dodana vrednost je predstavitev turističnih znamenitosti, med drugim tudi gibalno oviranim. 🌱

Tradicionalno poletno srečanje planincev na Poreznu

Planinsko društvo Cerkno je 22. avgusta organiziralo tradicionalno poletno srečanje planincev na Poreznu, ki jim ga lani zaradi ukrepov ob koronavirusni bolezni ni uspelo pripraviti. Pri spomeniku na vrhu tega 1.630 metrov visokega cerkljanskega očaka so ob 11. uri pripravili slovesnost, za katero so poskrbeli v krajevnem odboru Zveze borcev Cerkno. Predstavili so delno obnovljeno spominsko ploščo, posebej pa so se zahvalili tudi Erminu Oblaku, ki je prav na ta dan simbolično zaključil pohod med vsemi obeležji NOB na Cerkljanskem. Prisotne je med drugim nagovoril podžupan Občine Cerkno Domen Uršič. Srečanje so številni

pohodniki ob glasbi in dobrotah iz planinske kuhinje nadaljevali pri koči na Poreznu. Ta ostaja odprta le še ob vikendih, če so ugodne vremenske razmere, in sicer od sobote od 10. ure do nedelje do 15. ure. Informacije o odprtosti koče Planinsko društvo Cerkno redno objavlja na svoji spletni strani: <http://www.planinsko-drustvo-cerkno.si/>. (C. N.) 🌱

Foto: Bojan Tavčar

Foto: Bojan Tavčar

Bevkovi dnevi 2021

Milojka Magajne

Bevkovi dnevi, posvečeni cerkljanskemu rojaku, pisatelju, uredniku in rodoljubu Francetu Bevku, potekajo med 15. septembrom in 8. oktobrom 2021. Ker sovpadajo z Dnevi evropske kulturne dediščine, so nekateri dogodki uvrščeni tudi v program DEKD. Koordinator programa, ki ga podpira tudi Občina Cerklje, je Lokalna turistična organizacija Laufar Cerklje.

Organizatorji (Bevkova knjižnica Cerklje, Cerkljanski muzej, Cerkljanski mladinski alternativni klub, KTT Društvo Baška dediščina, LTO Laufar Cerklje, Mestni muzej Idrija, Planinsko društvo Cerklje, Turistična kmetija Pri Flandru, Turistično društvo Pod Kojco in Založba Bogataj) so pripravili pester program prireditev, od razstave, pohodov, predstavitev knjig, filma do dneva odprtih vrat pisateljeve domačije v Zakolci in prireditve za mlade bralce v Bevkovi knjižnici.

Osrednja prireditev je tudi letos potekala tretjo nedeljo v septembru v Zakolci. Mestni muzej Idrija je pripravil dan odprtih vrat, ki je potekal pod naslovom Pri Bevku po kruhu diši. In res je zadišalo po kruhu. Zamesili in spekli so ga članice in člani Turističnega društva Pod Kojco. Letošnji dnevi Evropske kulturne dediščine so v Sloveniji posvečeni prehrani in potekajo pod naslovom Dober tek. Organizatorji se na ta način pridružujejo aktivnostim ob imenovanju Slovenije za nosilko naziva Evropska gastronomska regija 2021.

Osrednja kulturna prireditev, ki je potekala pred domačijo, je bila domoljubno obarvana in posvečena 30-letnici samostojne države Republike Slovenije. Slavnostni govornik Silvester Gabršček, tolminski rojak in rodoljub ter vodja sektorja za nepremično dediščino na ministrstvu za kulturo, je v svojem nagovoru obudil spomine na Franceta Bevka, njihovega družinskega prijatelja, saj sta bila z očetom skupaj v internaciji. Program so obogatile pevke Ženskega pevskega zbora KUD Iris Bukovo.

Zaradi slabe vremenske napovedi sta bila odpovedana pohoda iz Cerknega v Zakolco, posledično je bil obisk v primerjavi s preteklimi leti nekoliko manjši. Svoje je prispevalo tudi obvezno izpolnjevanje pogoja PCT, ki je potrebno za udeležbo na prireditvah. V popoldanskem programu so si obiskovalci lahko premierno ogledali polurni dokumentarni film Volarjeva peč v Zakolci, ki so ga v Mestnem muzeju Idrija pripravili v sklopu obnove krušne peči na Bevkovi domačiji. Film si je mogoče ogledati na kanalu Youtube Mestnega muzeja Idrija.

Osrednja prireditev v Zakolci je bila posvečena 30-letnici samostojnosti Republike Slovenije.

Cerkljanski mladinski alternativni klub je skupaj z Bevkovo knjižnico in Mestom žensk iz Ljubljane v knjižnici pripravil predstavitev knjige Po svoji poti: 25 izletov po zgodovini žensk. Gre za zanimiv turistični vodnik, ki nas popelje po poteh žensk iz naše preteklosti. Med njimi sta tudi dve, ki sta povezani z našimi kraji: dr. Franja Bojc Bidovec in Marina Melhiorca. Založba Bogataj je v sodelovanju s KTT Društvo Baška dediščina v Hudajužni pripravila predstavitev knjige Vedno prvi in pogovor z avtorjem Mirkom Tratnikom. V Cerkljanskem muzeju si do 17. oktobra

lahko ogledate razstavo članov Likovne sekcije DU Cerklje z naslovom Tihožitje in makro. Zadnji dogodek iz letošnjega programa bo na vrsti 8. oktobra, ko se bomo znova družili na Bevkovi domačiji. Člani Muzejskega društva Idrija za to priložnost pripravljajo recital Bevkovih del. 🌱

Podobe besed na ogled v Poljanah

Ksenija Zmagaj

Ko se udejanjijo sanje, navdih in modrost, zažarijo oči in se prižgejo zvezde na nebu. Tako je zaživela zamisel koordinatorke Likovne sekcije DU Cerklje Danice Rojc o prepletu dveh svetov.

V dlan sta si segli umetniška beseda klasikov slovenske književnosti in ustvarjalnost članov likovne sekcije. Rodila se je slikarska razstava po motivih književnih mojstrov in z naslovom Podobe besed. Besede so se obarvale in podobe so spregovorile. Tako so se zgladili robovi in se zabrisale meje med obema umetnostma. Oboje, porojeno v novo razsežnost, je prvič nagovorilo obiskovalce v muzeju v Cerknem ob počastitvi stote obletnice rojstva Franceta Bevka.

Razstava slik je doživela drugo postavitev 9. septembra 2021 v Šubičevi hiši v Poljanah pri Škofji Loki pod okriljem Zavoda Poljanska dolina. Otvoritev sta pospremila nagovor predsednice DU Cerklje Zdenke Verbič Makuc ter kratek kulturni program z glasbo, poezijo in petjem. Gostitelji so nas sprejeli odprtih rok, z navdušenjem in vso podporo, za kar se jim lepo zahvaljujemo, še

posebej Jeri Miklavčič. Razstavljene slike naših članov se tenkočutno prilagajajo duši veličastne Šubičeve hiše in v spoštljivo lepem razstavnem prostoru pred nami čarajo zgodbe davnih dni. Dotikajo se nas nevsiljivo, blago in milo, da je občutenje besed in stihov slik »ena sama pesem, ena sama ljubezen«. Nagovarjajo nas z izrazno močjo in toplino. Iz sebe v nas se pretakajo kot hvalnica umetniški besedi in slikarstvu. Sredi »cvetja v jeseni« smo doživeli občuten in lep »pomladni dan«, ki se je vtisnil v srce in napolnil dušo s svetlobo.

Na razstavi s likovnimi deli sodelujejo: Mira Lainšček – Cvetje na oknu (Srečko Kosovel), Sonja Simonič – Kraška pokrajina (Srečko Kosovel – Bori), Milan Zajc – Ruj (Srečko Kosovel), Danica Rojc – V tišini vidim tvoj obraz (Srečko Kosovel), Blaženka Miholič – Dekle s skodelico (Vida Jeraj – Tebe ni

bilo), Metka Šavli – Zlate roke (France Bevk), Dragica Gruden – Veseli pastir (Simon Gregorčič), Ksenija Zmagaj – Meta (Ivan Tavčar – Cvetje v jeseni), Marija Sorč – Daleč je polje (Č. Šinkovec – Čebelnice in cvetice), Edvard Dežela – Pridiga (France Bevk – Kaplan Martin Čedermac). 🌱

Z odprtja razstave v Šubičevi hiši v Poljanah

Javorca in Franja, ko zmaga človečnost

Milojka Magajne

Razstava Partizanska bolnica Franja – skriti dragulj Evrope, ki je od 18. maja do konca julija 2021 gostovala v Muzeju krapinskih neandertalcev v Krapini na Hrvaškem, se je v začetku septembra 2021 preselila v Tolmin.

V Tolminskem muzeju jo je odprl Gašper Uršič, župan Občine Cerkno. Tolminski muzej in Mestni muzej Idrija, ki skrbita za prezentacijo in promocijo Javorca in Franje sta v ta namen pripravila vsak svojo potujočo razstavo. V sklopu povezovanja med nosilci znaka evropske dediščine sta se dogovorila za izmenjavo razstav v letu 2021. Razstava Spominska cerkev Sv. Duha v Javorci – »Bazilika miru« je na ogled na gradu Gewerkenegg v Idriji od 9. septembra do 10. oktobra 2021. Spominska cerkev Sv. Duha v Javorci je edinstven primer secesijske arhitekture v izjemni alpski kulturni krajini. V spomin na padle vojake različnih narodnosti in kultur so jo prostovoljno in z lastnimi sredstvi postavili vojaki, ki so se med prvo svetovno vojno bojevali na soški fronti. Danes Javorca ohranja kolektivni spomin o solidarnosti in združevalni moči skupnega umetniškega ustvarjanja in gradnje v časih težkih preizkušenj ter predstavlja poziv k miru in spravi.

Razstava Partizanska bolnica Franja – skriti dragulj Evrope v Tolminskem muzeju v Tolminu gostuje od 10. septembra do 10. oktobra. V sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine smo 25. (Franja, Idrija) in 26. septembra (Javorca, Tolmin) pripravili tudi dan odprtih vrat, v sklopu katerega sta bila oba spomenika in razstavi brezplačno na ogled obiskovalcem. Namen akcije je bil, da ob mednarodnem dnevu miru, ki ga sicer obeležujemo 21. septembra, opozorimo na pomen miru in strpnega sožitja med narodi, na občečloveško solidarnost in humanost. To so vrednote, ki jih predstavljata oba spomenika in za katere se moramo truditi vedno znova, sleherni izmed nas. Razstava o Franji bo svojo pot nadaljevala naslednje leto, dogovori še potekajo. V poletnem času bo predvidoma na ogled v vojaškem muzeju v Pivki. 🌱

Župana občin Cerkno in Tolmin, Gašper Uršič (prvi z leve) in Uroš Brežan (drugi z desne) sta si razstavo ogledala v spremstvu avtorice Milojke Magajne.

Foto: Marko Grego, Tolminski muzej

Iz Bevkove knjižnice Cerkno

V dneh, ko smo se spominjali obletnice rojstva in smrti pisatelja Franceta Bevka, so nas obiskali učenci 4. in 5. razredov OŠ Cerkno. V obliki kviza smo obujali znanje o pisatelju ter se o njem tudi česa novega naučili. Med drugim tudi to, da je bil Peter Klepec po ljudskem izročilu deček iz Bele krajine, ki je prav tako imel nadnaravno moč in je iz doline pregnal Turke. France Bevk je ljudsko pripovedko spremenil in jo zapisal po svoje. Priredil je tudi pravljico o Janku in Metki, v kateri je zlobno čarovnico zamenjal z dedkom in babico, ki sta živela v koči iz sladkorja sredi gozda. Izšla je leta 1975 pri založbi Mladinska knjiga. V okviru praznovanja Bevkovega leta 2021 in pod pokroviteljstvom Občine Cerkno smo obeležili še en dogodek: vsem otrokom, ki so sodelovali pri projektu *Knjiga – zvest prijatelj med počitnicami* smo podelili priznanja in nagrade. Zanje in za širšo javnost smo pripravili tudi srečanje z Majo Golob – vrhunsko trenerko terapevtskih psov. Izšolati psa, ki bo zaznal gluten v hrani, začutil vonj morskih sadežev v zraku ali zaznal povišan krvni sladkor pri sladkornih bolnikih, je dolgotrajno delo, ob katerem je potrebno vsaj malo razumeti pasjo govorico. Maja pravi: »Pes je pes. Imeti mora svoje mesto v prostoru. Ne smemo ga počlovečiti. Je žival z nagonom in zobmi.« (Marinka Rojc Grum) 🌱

V sklopu praznovanja Bevkovega leta so v knjižnici gostili Majo Golob – vrhunsko trenerko terapevtskih psov.

Foto: arhiv Bevkove knjižnice Cerkno

Že 23. festival ustvarjalnosti Cmakajne

Za nami je še eno pisano in razigrano Cmakajne, tokrat že 23. zapovrstjo, ki je potekalo v petek in soboto, 17. in 18. septembra. V petek so udeleženci popoldanske ure lahko preživeli ustvarjalno z delavnico sitotiska oz. tiska na blago, na kateri so si na majice, torbe in ostale obleke lahko natisnili poljuben motiv. Zvečer pa sta se zgodila dva koncerta hrvaških skupin: hiphop/punk/rock zasedba Šarena pojava iz Siska, ki je v Sloveniji nastopila prvič, ter indie rock skupina ŽEN iz Zagreba. Oboji so dodobra razgrelj publiko in jo povabili k plesu. V soboto pa se je zgodil kantavtorski večer, nastopila sta dva solo izvajalca in en duet. Vsi nastopajoči v tem večeru so igrali zgolj na akustične inštrumente. Začel je Eine iz Zagreba s svojim zasanjanim brenkanjem in nežnim glasom. Nato je nastopil duo Strunoslav, ki ga sestavljata ljubljanka Maruša Jenič in Mitja Uršič, ki je po rodu Cerkljan. Odigrala sta poln nabor nežnih melodij s premišljenimi poetičnimi besedili z njenega prvega albuma *Spečmeš*. Za konec pa je nastopil še Gašper Letonja iz Ljubljane, sicer član ansambla The Canyon Observer, ki je s silnim brenkanjem hipnotiziral občinstvo in vrhunsko zaključil letošnje Cmakajne. Se cmakamo spet prihodnje leto! (Sebastijan Razpet) 🌱

Zasedba Šarena pojava iz Siska je v Sloveniji nastopila prvič.

Foto: arhiv CMAK

Zakorakali v novo šolsko leto

V šolskem letu 2021/2022 je s 1. septembrom šolski prag prestopilo 352 učencev, od tega 36 prvošolčkov na matični šoli in ena prvošolka na podružnični šoli v Šebreljah.

Letos je naša edina podružnica sprejela 7 učencev v kombiniranem oddelku. Tudi letošnje šolsko leto bo podobno kot lansko potekalo po nekoliko spremenjenem načinu dela. Šolsko leto smo tako kot lani začeli po modelu B. Izvajamo obvezni program (pouk, pouk izbirnih predmetov III. triade, dnevi dejavnosti) in razširjeni program (podaljšano bivanje, jutranje varstvo, neobvezni izbirni predmeti, dopolnilni in dodatni pouk, individualna in skupinska pomoč, interesne dejavnosti). Pouk za vse učence poteka v šoli z upoštevanjem in izvajanjem priporočil NIJZ glede covida-19.

Korona nas ovira že slabi dve šolski leti. Kroji tako širše družbeno življenje kakor tudi šolsko okolje. Vsi skupaj smo v minulih letih dokazali, da se z njo znamo soočiti. Spoštovanje dogovorjenih pravil je pokazalo, da so bila ta dobro in razumno izvajana in da delujejo. Posameznim karantenam se žal nismo mogli povsem izogniti, a minulo šolsko leto smo uspešno, predvsem pa zdravi pripeljali do konca. Pomembno je, da tudi letos v ospredje postavimo varen in zdrav šolski prostor, v katerem bodo učenci, učitelji in tudi starši doživljali vse tiste najlepše trenutke, ki jih lahko ponudi samo šola. Šola je zelo pomemben življenjski prostor vsakega otroka in pomembna odgovornost vseh nas je, da ga skrbno in po najboljših močeh varujemo. Vsem skupaj želim mirno in varno nadaljevanje novega šolskega leta 2021/2022. (Mitja Dežela, ravnatelj OŠ Cerkno) 🌱

Prvošolcem, letos jih je 37, so na OŠ Cerkno pripravili poseben sprejem.

Foto: arhiv OŠ Cerkno

Obnovili parketno površino v šolskih telovadnicah ter sanitarije

Čas poletnih počitnic je na šoli namenjen različnim prenovam, predvsem pa rednim vzdrževalnim delom, ki jih med šolskim letom ne moremo izvesti. V času letošnjih počitnic sta bili v teku dve večji prenovi, v okviru katerih smo obnovili talne površine v obeh šolskih telovadnicah in na novo začrtali talne označbe za različne športe (košarka, mali nogomet, odbojka, badminton ...).

Obnovljena parketna površina omogoča varnejše izvajanje športnih aktivnosti tako za učence kakor tudi za rekreativce. Prenovitvena dela pa so potekala tudi na razredni stopnji, in sicer prenova sanitarij za tretješolce, četrtošolce in petošolce. Podoba sanitarnih prostorov je tako danes popolnoma drugačna. (Gledališki klub OŠ Cerkno) 🌱

Foto: arhiv OŠ Cerkno

Pridobili status kulturne šole

Šolsko leto 2020/2021 se je že skoraj zaključilo, ko smo na šolo prejeli spodbudno obvestilo s strani ocenjevalne komisije za podelitev naziva »kulturna šola«. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti nam je na podlagi javnega razpisa status kulturne šole podelil že tretjič, tokrat za obdobje 2021–2025. Ponosni smo, da nam uspeva izkazovati bogat kulturni program na najrazličnejših področjih kulture tako na šoli kot tudi širše v lokalni skupnosti, da s pomočjo številnih mentorjev vzpodbujamo učence, da izražajo svoje nadarjenosti tako pri pouku kot tudi pri obšolskih in projektnih dejavnostih, samo na podlagi tega nam že vrsto let uspeva graditi kulturne mostove.

(Gledališki klub OŠ Cerkno) 🌱

Robotika tudi za mlajše učence

Kljub zelo zahtevnemu obdobju smo osnovnošolcem pod mentorstvom učiteljev in tudi zunanjih izvajalcev ter lokalnih društev ponudili zelo pester nabor različnih šolskih in obšolskih dejavnosti tako s področja športa, naravoslovja, glasbe kakor tudi tehnike in tehnologije. Med slednje sodi tudi robotika, ki je bila v zadnjih letih na voljo predvsem učencem zadnje triade. V letošnjem letu pa smo to zelo zanimivo in perspektivno učno področje namenili tudi učencem druge triade. V ta namen smo ob izdatni finančni podpori cerkljanskih podjetij Siapro, d. o. o., Set-trade, d. o. o., in Raspet, d. o. o., nabavili posebne LEGO education spike učne pakete, s katerimi bodo učenci konstruirali različne inovativne naprave in s pomočjo programiranih robotov premagovali zanimive izzive. Donatorjem se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo za pomoč. (OŠ Cerkno) 🌱

Nastopili na osrednji državni proslavi

Enajstega septembra je Idrija gostila osrednjo državno proslavo ob 74. obletnici vrnitve Primorske k matični domovini. Udeležil se je tudi predsednik republike Borut Pahor. Proslavo je pod sloganom Tujega nočemo, svojega ne damo ustvaril režiser in scenarist Dušan Moravec, proslavo pa so soustvarili kulturni ustvarjalci z idrijsko-cerkljanskega dela Primorske, med njimi tudi naše devetošolke, ki so pod taktirko zborovodkinje Vanje Lampič in harmonikarja Pavla Magajneteta navdušile s pesmimi Bojana Adamiča in Franceta Kosmača. Če zapojemo veselo, Mateja Bora Hej brigade ... Z vsemi nastopajočimi so pevke prireditev sklenile še s pesmijo Vstajenje Primorske. (Gledališki klub OŠ Cerkno) 🌱

Foto: arhiv OŠ Cerkno

Pestro poletje in vstop v novo šolsko leto v ZPM Idrija

V Zvezi prijateljev mladine Idrija smo v poletnih mesecih organizirali počitniško varstvo, mnoge počitniške aktivnosti v okviru programa Počitnikarija in letovanji v Poreču in Seči.

Med počitniškim varstvom je dopoldneve pri nas preživljalo 57 otrok, ki so pod budnim očesom naših vzgojiteljic veliko časa preživel na prostem ter ob raznih organiziranih aktivnostih, predvsem pa so uživali v brezskrbnih poletnih dnevih v družbi prijateljev. V okviru programa Počitnikarija smo pripravili 20 raznolikih dogodkov, ki so bili razporejeni čez cele počitnice in brezplačno na voljo vsem otrokom z idrijskega in cerkljanskega območja. Najtežje pričakovani del počitnic

pa je bil zagotovo julij, ko smo se po enoletnem premoru ponovno odpravili na letovanje v Poreč in Sečo. Zanimanje za obe letovanji je bilo letos res veliko in potrudili smo se, da smo mesto na počitnicah zagotovili kar največjemu številu otrok. Na morje smo tako odpeljali 152 otrok, za katere je skrbelo 18 vzgojiteljev, dve medicinski sestri in dve pedagoški vodji. Za tako lepo in pestro poletje so zaslužni tudi vsi sodelujoči pri pripravi naših programov ter naši prostovoljci. S pričetkom novega šolskega leta smo ponovno sodelovali v akciji »Poštar Pavli polni šolske torbe« Zveze prijateljev mladine Slovenije in tako številnim otrokom iz občin Idrija in Cerkno zagotovili šolske potrebščine. Prav tako smo se povezali

z nekaterimi posamezniki, ki so z novim bonom (BON21) nakupili delovne zvezke za otroke iz socialno ogroženih družin. Za donacije se vsem še enkrat iskreno zahvaljujemo. Septembra smo v okviru našega prvega mednarodnega projekta organizirali tudi ustvarjalnice za otroke. V Cerknem je prostovoljka iz Ukrajine pripravila dve zanimivi ustvarjalni delavnici v prostorih Večnamenskega centra Cerkno. S projektom smo predvsem želeli naše najmlajše izpostaviti pozitivnim vplivom mednarodnega povezovanja, prav tako pa smo pri ZPM Idrija pridobili mnoge dragocene izkušnje, ki jih bomo s pridom uporabljali pri našem nadaljnjem delu. V začetku oktobra vsako leto obeležujemo teden otroka. Ta letos poteka od 4. do 10.

oktobra na temo »RAZIGRAN UŽIVAJ DAN«. V tem času potekajo različni dogodki za otroke vseh starosti. Več o aktivnostih si lahko preberete na naši spletni strani in na socialnih omrežjih. (Petra Likar) 🌱

Foto: arhiv ZPM Idrija

Orientacijski klub Azimut do novih uspehov na mednarodnih tekmah

Mark Bogataj

Po poletnem predahu so se člani kluba odlično odrezali na prvenstvu JV Evrope in svetovnem šolskem tekmovanju v orientacijskem teku.

Od 25. do 29. avgusta je v okolici Zagreba na Hrvaškem potekalo 10. prvenstvo JV Evrope v orientacijskem teku, na katerem je sodelovalo več kot 500 tekmovalcev. Med njimi je bila tudi 49-članska slovenska odprava, v kateri je bilo 14 članov Orientacijskega kluba Azimut. Tekmovalci so se pomerili v srednjih razdaljah, dolgih razdaljah, sprintu in štafetah. Slovenska zasedba je osvojila 11 medalj, od tega tri zlate ter po štiri srebrne in bronaste. Najboljša tekmovalka iz OK Azimut je bila 14-letna Nea Eržen, ki je postala prvakinja JV Evrope na dolgi razdalji in podprvakinja na srednji razdalji v konkurenci do 16 let. Med člani OK Azimut si je medaljo priborila še Deja Razpet, ki je v ženski štafeti do 20 let skupaj z Zalo Zavrl in Ano Pio Pogačar iz Komende osvojila srebro.

V OK Azimut smo računali predvsem na odlične rezultate moške elite, v zgoščen konkurenci pa so bile tokrat napake naših nekoliko prevelike za medaljo, je bil pa Simon Stanonik 4. na sprintu. Uspešni so bili tudi Azimutovi veterani, Aleš Poljanšek, Valentin Eržen in Klemen Kenda, ki so se s prvenstva vrnili s skupaj petimi medaljami, štirimi bronastimi in eno srebrno.

V skupnem seštevku je Slovenija zaostala za Bolgarijo, Romunijo in Turčijo, prehitela pa Moldavijo, Srbijo, Hrvaško, Makedonijo, Bosno in Hercegovino ter druge. Predstavniki ostalih držav s področja bivše Jugoslavije so izrazili občudovanje in pohvalo našim tekmovalcem, ki so v zadnjem obdobju močno napredovali in se lahko borijo s tekmovalci iz držav, kjer je ta šport močno razvit.

Po uspešnem nastopu na prvenstvu jugovzhodne Evrope so se naši mladi tekmovalci odpravili še na svetovno šolsko prvenstvo v orientacijskem teku, letos združeno s Svetovnimi športnimi igrami do 15 let (ISF U15 World School Sport Games), ki potekajo od 11. do 19. septembra v Beogradu. Mladi člani OK Azimut so si udeležbo zagotovili z odličnimi nastopi na zadnjem slovenskem šolskem prvenstvu, na katerem sta se odlično odrezali ekipi Osnovne šole Cerkno in Gimnazije Jurija Vege Idrija.

V tekmi na srednji razdalji je Teja Tušar (GJV Idrija) osvojila srebro, Rok Bogataj (OŠ Cerkno) pa bron. Med prvih 6 sta se na zmagovalni oder uvrstila še Nea Eržen

Slovenska reprezentanca na prvenstvu JV Evrope 2021 (Zagreb)

Foto: arhiv OK Azimut

in Božo Bizjak (oba OŠ Cerkno). Med selekcijskimi ekipami je sicer svetovna šolska prvakinja postala Katja Babič iz Vodice. V prvo polovico uvrščenih pa so se uvrstile še Lana Mohorič (GJV Idrija), 12. mesto, ter Neža Obid in Špela Majdič (OŠ Cerkno), 14. in 15. mesto. Na dolgih progah je s tretjim mestom ponovno slavila Teja Tušar, na 6. mesto pa se je uvrstila Manja Leban (obe dijakinji GJV Idrija). Dobri rezultati gimnazijk so pripomogli tudi k skupnemu 2. mestu med

ženskimi srednješolskimi ekipami. Naše osnovnošolske tekmovalce in tekmovalke pa čaka še preizkus na dolgih progah in v štafetah.

Odlična forma mladih članov OK Azimut, ki se izboljšuje tudi s preizkusi na tako zahtevnih tekmovanjih, se bo zagotovo odrazila tudi na jesenskih tekmovanjih v sklopu slovenske orientacijske lige. Skupaj se veselimo njihovih uspehov! 🌱

Ermin Oblak priplezal na Vrh nad Škrbino

Ermin Oblak, ki se je pred petnajstimi leti poškodoval, je s svojo invalidnostjo izgubil vsako upanje, da bo še kdaj obiskal visokogorje. Prijatelj Marjan Bajec pa mu je v začetku septembra pripravil presenečenje, saj je skupaj zbral izkušene planince: Valentina, Erika in Valentina, gorskega reševalca Primoža iz Tržiča ter člane GRS iz Tolmina: Miljka, Davida in Uroša ter njihov podmladek – Andraža. S strokovnim varovanjem so ga pripeljali na 2054 m visoki Vrh nad Škrbino. Vsem in vsakemu posebej je bil Ermin ob tej priložnosti hvaležen za nepozaben dan. (C. N.) 🌱

Foto: arhiv Marjana Bajca

Ermin s prijatelji, ki so mu pomagali na Vrh nad Škrbino.

Laški sejem se je po enoletnem predahu vrnil

Po enoletni prekinitvi smo se v društvu letos spet odločili izpeljati vaški praznik Laški sejem, kljub temu da nam razmere zaradi covida niso dovoljevale polnega programa. Upoštevali smo navodila NIJZ in tretji vikend v avgustu izvedli dve prireditvi, prva je bila kulturna – Albinov večer oziroma tradicionalno srečanje vaških godcev v petek in druga športna – Laški izziv v soboto. Ker nam pogoji v našem vaškem središču Lazec dovoljujejo obisk večjega števila ljudi, omejitev števila obiskovalcev ni bila potrebna, zato sta bila tako kulturni kot športni dogodek lepo obiskana. Ob tej priložnosti se društvo zahvaljuje vsem, ki so pomagali prireditvi pripraviti, vsem nastopajočim in seveda številčni publik, ki nas vsako leto pride obiskat. (DLG Stari meh Lazec) 🌱

Foto: arhiv DLG Stari meh Lazec

Zahvala ob izgubi

Nepričakovano nas je v 72. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata in nono Tone Prebil iz Cerknega. Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste bili z nami v teh najtežjih trenutkih življenja. Hvala vsem za darovano cvetje, sveče in tolažilne besede. Posebna zahvala sosedi Dragi in Andreju za pomoč. Verjamemo, da bodo spomini nanj, na njegovo življenje in delo ostali živi in večni.

Žalujemo vsi njegovi, ki ga bomo neizmerno pogrešali.

SPAR

CERKNO

30 let
SPAR

DOBRODOŠLI!

PONEDELJEK - SOBOTA: 8:00–20:00

NEDELJA: ZAPRTO

SPAR SLOVENIJA d.o.o. Ljubljana, Letališka cesta 26 www.spar.si